ნელიწადი მეხუთე — პარასკევი, 27 თებერვალი 1919 წ. № 192 — ფასი 2 მან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველო

რედაქცია

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი. უპირობოთ გამოგზავნილი მასალა უფასოთ ითვლება. დაუბეჭდავი საგაზეთო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია დღეა დილის 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. საერედაქციო საქმეების გამო პირადათ მოლაპარაკება შეიძლება ამავ დროს.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა. ფოსტის ადრესი: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76. ტელეგ. ადრესი: თბილისი, „საქართველო"

კონტორა

„ხალხთა-საქართველოს" ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ეღირება—120 მ. თვეში (მხოლოდ ქალაქში) 40 მანეთი. ცალკე № 2 მან. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 2 მ. უკანასკნელზე—1 მ. 50 კ. საქართველოს გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი ორჯერ მეტია. სამგზოვანი განცხადება თითოჯერ 50 მანეთი. მისამართის გამოცვლა ღირს 5 მან. ფული და წერილები, რაც კონტორას შეეხება, უნდა გამოიგზავნოს კონტორის სახელზე. საჩქარო განცხადებანი უნდა მოტანილ იქნას არა უგვიანეს $1^1/_2$ საათისა კონტორაში. კონტორა ღიაა დილის 10 საათიდან 3 საათამდე.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა **15—73**

ღრმად დამწუხრებული ნინო იოსების ასული ბოცვაძისა შვილებით, აუწყებს ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ივნისის 24-ს დღის პირველ საათზე მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ძვირფასი და დაუვიწყარი მეუღლე

ლუარსაბ გერასიმეს ძე ბოცვაძე

პანაშვიდები ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე ბინაზე (პირველი დუშეთის ტუპიკი № 4 ფიქრის გორა), გამოსვენება 27 ივნისს, პარასკევს, დილის 9 საათზე, ქვაშვეთის ეკლესიაში. დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში.

1—123—1

ვალამ ამირანის ძე ბურჭულაძე, ეკატერინე იოსების ასული ბურჭულაძისა, აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 24 ივნისს, დღის 1 საათზე გარდაიცვალა პირველის ქვისლი და მეორესი სიძე დაუვიწყარი

ლუარსაბ გერასიმეს ძე ბოცვაძე

გამოსვენება 27 ივნისს, პარასკევს, დილის 9 საათზე, ქვაშვეთის ეკლესიაში ბინიდან. დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში.

1—123 1

ღრმად დამწუხრებული ბესარიონ გიორგის ძე ბოცვაძე მეუღლით ალექსანდრათი აუწყებს ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 24 ივნისს დღის 1 საათზე გარდაიცვალა საყვარელი და დაუვიწყარი ალმბრდელი ბიძა

ლუარსაბ გერასიმეს ძე ბოცვაძე

გამოსვენება 27 ივნისს, პარასკევს, დილის 9 საათზე ქვაშვეთის ეკლესიაში ბინიდან. დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. 1—123—1

აღმოსავლეთ საქართველოს მასწავლებელთა კავშირის მთავარი გამგეობა, ამით აუწყებს საზოგადოებას, რომ 24 ივნისს, დღის 1 საათზე გარდაიცვალა კავშირის მთავარი გამგეობის წევრი ჟურნალ „განათლების" რედაქტორ ხელმძღვანელი ცნობილი პედაგოგი

ლუარსაბ გერასიმეს ძე ბოცვაძე

პანაშვიდი ყოველ-დღე საღამოს 6 საათზე (პირველი დუშეთის ტუპიკი № 4, ფიქრის გორა), გამოსვენება 27 ივნისს, პარასკევს დილის 9 საათზე ქვაშვეთის ეკლესიაში, დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. 1 123—1

ალექსანდრე და კონდრატე ესაკიები, ევგენია ესაკიასი დიები ეფროსინე ესაკიასი, აკვირინე გრიგოლიასი, სიძე გიორგი მიხეილის ძე გრიგოლია, ცოლის დეიდა ელენე ანტონის ასული ვასაძისა შვილეებით, აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 24 ივნისს, დღის 1 საათზე მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ძვირფასი და დაუვიწყარი

ლუარსაბ გერასიმეს ძე ბოცვაძე

დაკრძალვა მოხდება 27 ივნისს, დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. 1—123—1

ქ. ზ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მთავარი გამგეობა ამით აცხადებს, რომ 24 ივნისს, დღის 1 საათზე გარდაიცვალა საზოგადოების საპატიო და მთავარი გამგეობის წევრი ცნობილი პედაგოგი

ლუარსაბ გერასიმეს-ძე ბოცვაძე

პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე (ბენაზე პირველი დუშეთის ტუპიკი № 4 ფიქრის გორა). გაამოსვენება 27 ივნისს პარასკევს დილის 9 საათზე ქვაშვეთის ეკლესიაში. დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში.

(1—23 1)

სრულიად საქართველოს საკათალიკოსო საბჭო და სასამართლო აუწყებს ქართველ ეკლესიის წევრთ, რომ კვირას, ივნისს 29, სიონის საკათედრო ტაძარში გადახდილ იქმნება წლის თავის წირვა და პანაშვიდი ღვთივ განსვენებულ უწმინდესის

კათალიკოს-პატრიარქის პირიონ მე-2-ის

სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდი დაიწყება დღის 12 საათზე.

2—124—1

ესტორ აპალონი მეუღლით, ელენე, ალექსანდრა, ნინა, გაბრიელ, ნიკოლოზ და ვერა ქიქოძენი აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ივნისის 29 გადახდილ იქმნება ორმოცის წირვა დაუვიწყარ დედის

სატალია გლახუნას ასული ქიქოძის

სულის მოსახსენებლად ბახვის მღვიმის მშობლის ეკლესიაში დილის 10 საათზე. 1—2477—1

ყურადღებას ვაქცევ

მოლიკიანოვი

საუკეთესო ხარისხის

კონიაკი

ძმ. კაიფაურებისა

მისამართი: ელისაბედის ქ., 117, ტელ. 9—77.

12—244—5

დაიბეჭდა და გასასყიდად გამოვიდა

მიწის საკითხი საქართველოში

ალ. ასათიანისა

თ. 1. მიწად მფლობელობის ფორმები; 2. მიწად მფლობ. საზოგადო და კერძო საკუთრებითი; 3. სახელმწიფოს საგარარო პოლიტიკა; 4. მიწად-მფლ. მასალები, სახაზინო, საუფლისწ. და ხიზნებიან მფლობელობა; 5. კერძო მიწად მფლობელობა; 6. კერძო მიწად-მფლ. რაოდენობა და მიწის ფონდი; 7. მეურნეობის პირობები; 8. სოციალისტური პარტიების საგარარო პოლიტიკა; 9. მეურნეობის დიფერენციაცია; 10. მიწის საკითხი ევროპის სახელმწიფოებში; 11. რევოლიუციური საგარარო პოლიტიკა; 12. ბოლოსიტყვაობა. წიგნის მიღება შეიძლება გაზეთ „საქართველოს" კანტორაში და ყველა წიგნის მაღაზიებში. 10—უ—1

საქართველოს დამფ. კრების განცხადება

ამით აცხადებს, რომ დამფუძნებელ კრების სტენოგრაფიული ანგარიშები ამიერიდან „საქართველოს რესპუბლიკის" ხელის მომწერთ აღარ გაეგზავნებათ.

საჭირო ორგანებმა, ქალაქებმა და სხვა კერძო თუ საზოგადო დაწესებულებებმა დროზე აცნობონ სტენოგრაფიულ ოქმების რედაქციას (სასახლე, ოთახი № 29 ტელ. 6—18) გამოწერის სურვილი, რათა ჩაეწერონ. ხელის მომწერთა რიცხვში.

ფასი წლიურად და თითო ნომრის ცალკე გამოცხადდება.

3—121—1

ქართული კლუბი

6 მკათათვე

დიდი სეირნობა-საღამო

გაზეთ „საქართველოს" ფონდის გასაძლიერებლად.

1 1 საღამოს გამგე ნ. ე. წვერავა.

ვამზადებთ სრული გარანტიით მარიამობისთვისათვის

სიმღიფის მოწმოგისათვის

6 კლასის მოწმობით **კბილის ექიმთა** სკოლაში შესასვლელად. 4 კლასის მოწმობით **ხაბეთო ინსტიტ.** და ქალია და ვაჟია **გიმნაზიებში** შესასვლელად. აგრეთვე **წმ. ნინოს** სასწავლებელში მე-2, 3, 4, 5 კლასებში და საფთიაქო მოსწავლედ.

მისამართი: ალექსეევის ქ. № 5. მიხეილის პროსპ. კუთხეში 25. ჩაწერა დილის 9 12 და საღამოს 4—6 საათ. (შეიძლება სახლში სიარულიც, ამ შემთხვევაში შეგვატყობინეთ წერილობით). 2—2485 1

ნლიური საერთო მეორე კრება სამხედრო მოსამსახურეთა დამხმარე საზოგადოებისა

დანიშნულია კვირას, თიბათვის 29-ს,

დილის 10 საათზე

სოც.-ფედერალისტთა სალექციო დარბაზში ლორის მეორე ქუჩის ქ. № 1 (ძველი სემინარიის შენობა) კრება შესდგება, რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს. დღის წესრიგი; 1. 1918 საოპერაციო წელიწადში მოქმედება. 2) სარევიზიო კომისიის მოხსენება, 3 გამგეობის 2 წევრისა და სარევიზიო კომისიის წევრების დამატებითი არჩევნები, 4. 1919 წლ. ხარჯთ-ღრიცხვა, 5. საწევრო გადასახადის გადიდება და 6. მიმდინარე საკითხები. 2—2489 1

ევროპიულ-კავკასიური საგაჭრო ბანკი ყოფილი გერმანულ-კავკასიური ბანკი

განაგრძობს თავის ოპერაციებს ბანკის წესდების მიხედვით

ნალდ ფულზე

გ. ლეონიძე — წიგნი I.

1. „კვირეები". 2. „ცივი ნავრუზი".
3. „ყაბახები". 4. „საქართველო".

წიგნი მკათათვის ნახევრებში გამოვა.

გერმანიის ზავი

რადიომ მოატანა ცნობა, რომ გერმანიის წარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს ზავის პირობებს, რომელნიც წარმოუდგინეს მოკავშირეებმა.

დღიდან გერმანიის რევოლუციის დაწყებისა ეს უდიდესი საერთაშორისო მნიშვნელობის აქტია და ალბათ დამძიმებული იქნება დიდი შედეგებით.

თქმა არ უნდა ის ზავის პირობები რომელნიც ანტანტამ წარუდგინა გერმანიას სრულიად შეეფერებოდა ძველ თქმას; „ვაი დამარცხებულთო". დიდხანს არ უნდოდა ქედ მაღალ გერმანიის ერს, რომელნიც უწინ მსოფლიოს ბატონობაზე ოცნებობდა მიელო ეს წინადადება. უკანასკნელი ცნობითაც 43 საათით ვადის გაგრძელება კიდევ ითხოვეს გერმანიის დელეგატებმა—და მხოლოდ მაშინ მოაწერს ხელი ხელშეკრულებას, როცა ამაზე მკაცრი უარი მიიღეს.

მოკავშირეებმა მოასწრეს დამარცხებული გერმანიის ყოველ მხრივ გარემოცვა. მუქარა შიმშილით ამოხოცის—ბოლო დროს ის იყო მუქარა—მოკავშირეები შეუბრალებლათ მოექცენ გერმანელებს, რამდენიმე დღე დაყოვნების გერმანიას უქადდა სრულ კატასტროფას.

ბლოკადას ზედ დაერთო გენერალ ფოშის ჯარების მზადება ბერლინის ოკუპაციისთვის და აგრეთვე—ისიც რომ აღმოსავლეთში გერმანიას ახალი საფრთხე გაუჩნდა პოლონეთის რუმინიის, ჩეხების და სლოვაკების ბლოკის სახით.

ამან გამოიწვია ის, რომ გერმანელებმა მიიღეს ისეთი ზავის პირობები, რომელიც შეურაცხყოფელათ მიაჩნია ყველა გერმანელს, ამიტომ არ შეიძლება ფიქრიც კი, რომ ეს ზავი გულწრფელად იყოს, და არ ამზადებდეს კიდევ ახალ ცეცხლს.

საფრანგეთის თითქმის საუკუნით დაგუბებული გრძნობა რევანშის და ინგლისის ანგარიშნი პოლიტიკა ამაგრებს კლემანსოს და ლოიდ-ჯორჯს. კლემანსო თვითონ გაზდილია ამ რევანშის ატმოსფერით და მისი ბებერი ნერვები უფრო იკუმშებიან შურის ძიებით - ვინემ 50 წლის წინ ბისმარკის და მოლტკეს რკინა. ისიც აშკარაა, რომ თუ სედანის შემდეგ პარიზს უდიოდა „მოხრაკული ხასკის" სუნი დღეს ეს ბერლინს ემართება

პარიზი სალიუტებით ეგებება გამარჯვებას, და არ აქვს საზღვარი გამარვებით დათრობას.

ბისმარკმა იცოდა, რომ თუ გერმანიას სხვა სახელმწიფოსთან ომი მოუხდებოდა საფრანგეთიდან ზარბაზნები თავის თავად დაიწყებენ სროლას რევანშის გრძნობით, გამარჯვებული ანტანტა კი ამაზე არ ფიქრობს.

როგორც არ უნდა იყოს, ახალი ზავი, პარიზის კონფერენციის ერთი დიდი ნაწილის გათავებია, აქედან იწყება ახალი ეპოპეიების ცვლა.

ვერსალის ზავი—მიაგავს ბრესტის ზავს. მაგრამ შემცდარი—იქნება იმაზე ფიქრი, რომ თუ ბრესტის ზავმა ბოლშევიზმი გაამაგრა, იძულებული პაციფიზმით ვერსალის ზავიც ასეთ გავლენას იქონიებს.

პირიქით სპარტაკელებს არასდროს არ ჰქონიათ ისეთი ნიადაგი ახალი გამოსვლების მოსაბდენათ როგორც ღღეს.

ყველა უკმაყოფილო ელემენტი, გერმანიაში რომელიც დღეს შიმშილს და განადგურების შიშით იღებს ვერსალის ზავს, გულში ატარებს რევანშის ელემენტს და ახალ რევოლუციის ქვრა უფრო წითლდება, რასაკვირველია სოციალისტური რევოლუციის სიყვარულით არ მოსდის ეს გერმანელს—აქ მხოლოდ რევანშის გრძნობა არის ჩამარხული

ვერსალის ზავი ამიტომ არ—შეიძლება ჩითვალოს ევროპის კრიზისის დაშუშებათ—საკითხი იმაშია, რამდენ ხანს გასტანს კიდევ გამარჯვებული ატანტას თავის გამარჯვებით დათმობის გრძნობა, ან რამდენათ შესძლებენ მოკავშირეები მოაწესრიგონ ქვეყნის დანგრეული მეურნობა და აქედან გამოწვეული კრიზისი.

ყველა სახელმწიფო და ერი მოელის, რომ ეს საკითხი მალე იქნას გადაწყვეტილი. მხოლოდ ამის შედეგებით დაფასდება ყველგან ვერსალის ზავი.

დამარცხებული გერმანიის ლაგმის ამოდება შიდარებით ალვილი საქმე იყო ამ შომავალის დიდ საქმესთან. ამიტომ ღღეს გავარვარებული ევროპისთვის კრიზისი უფრო დაიწმიდა და ერთნაირი სახე მიიღო.

სოციალური რევოლუციის რადიუსის გადიდება თუ დამოკლება დამოკიდებულია დანგრეულ ევროპის ეკონომიურ ცხოვრების მდგომარეობაზე.

ვერსალის შემდეგ გამოჩდება, რამდენათ ძლიერია ევროპის კულტურის კრიზისი—არის ის მიახლოვება კატასტროფასთან, თუ ადამიანის ხელთ კიდევ არის საშუალება ამის ასაცილებლათ.

კანამა ამერიკულ კომიტეტში

I

თბილისის პოლიტიკურ წრეებში ბევრს ლაპარაკობენ იმ ბოროტმოქმედებაზედ, რომელიც ალმოუჩენიათ ლტოლვილთა დამხმარე ამერიკულ კომიტეტში, რომ დოქტ. მაინმა, რომელიც გამოგზავნილი იყო ამერიკიდან ლტოლვილთა და ამიერ-კავკასიის მცხოვრებთა დახმარებისათვის, ჩამოიტანა საქართველოში 180 ათასი გირვანქა სტერლინგი, რაც ბაბინდელი კურსით, თუ ვიანგარიშებთ, უდრიდა 14 მილიონს ამიერ-კავკასიის მანეთის მიხედვით. ჩამოსვლისთანავე დოქტ. მაინმა ეს ფული დაუხურდავა ამერიკის ბაქოელ კონსულ სმიტს, რომელმაც მაბინდელი კურსის მიხედვით (76 მანეთი გირვანქა) ხოლო ბ ნ ბ სმიტმა თავის მხრით გადუხურდავა ეს ფული ბაქოელ სომეხს მირბაქიანს და თბილისელ პიტოევს 160 მანეთად გირვანქა, ე. ი. მთელი თანხა დაახურდავა 29 მილიონათ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უკანასკნელი ცნობები

გერმანიამ ხელშეკრულებას ხელი მოაწერა.

ბერლინში სოციალისტთა შეერთებულ კრებაზე ედუარდ ბერშტეინმა სოციალისტთა გაერთიანება აუცილებლად ჩასთვალა.

საფრანგეთმა ელზას ლორენში სამხედრო წესები გამოაცხადა.

საფრანგეთის პრესა აღელვებულია გერმანელ მეზღვაურთა საქციელით, რომელთაც მთელი ფლოტი ჩასძირეს.

მოკავშირეებმა ჰუნგრეთს მოსთხოვეს რომ ჩეხოსლოვაკების ტერიტორიან დაუყონებლივ გაანთავისუფლოს.

ამერ კავკასიის ფინანსიურ წრეებში იმ თავშივე გრძნობდნენ უიმედოთ, თუ როგორ აიწევდა ინგლის ამერიკის ვალუტა და ორც მირბაქიან-პიტოეს ჯაუმტყუნდათ იმედები: ამ ჟამად ინგლისის გირვანქა ბირჟაზედ 400—500 მანეთამდე ღირს, რაც ხსენებულ თანხის 72 მილიონი შეადგენს.

ამ გვარად ამ კომბინაციით სომხეთმა მირბაქიან-პითოეემა მოიგეს 52 მილიონი, ხოლო თვით კონსულ სმიტს დარჩა 15 მილიონი საკურტაჟო მოგება.

ბ-ნი სმიტი ამ ჟამად გადაყენებულია თავის თანამდებობიდან და როგორც ამბობენ დატუსაღებულია ამერიკის საგანგებო რევიზორის ბ-ნ ლეინის განკარგულებით, რომელიც ამ ჟამად ახდენს ამერიკულ კომიტეტის რევიზიას.

II

ინგლისის სარდლობის სახელით ბაქოში შეძენილ იქმნა 40 ცისტერნი ნავთი, ამ ნავთის მცირე ნაწილი შესყიდულ იქმნა ამერიკის ლტოლვილთა დამხმარე კომიტეტის მიერ ერევანში, ხოლო უმეტესი ნაწილი 30 ცისტერნამდე გადახდილ იქმნა იმავე ბ-ნ სმიტის მიერ ინგლის-ამერიკის ტრანსხიცის კრედიტით, თავრიზის კონსულის სახელზედ.

თუ მხედველობაში მივიღებთ ნავთის ფას ბაქოში (20 მანეთს ბაქოს ფულით), უფასო ტრანზიტს და ნავთის ფას სპარსეთში, სადაც ფუთი ნავთი ბირჟაზე 300 მანეთად იყიდებოდა, ნათელი იქნება ის მოგება, რომელიც ამ საქმის მომწყობთ დარჩათ.

ამბობენ კიდევ მრავალ უფრო დიდ ფინანსიან კომბინაციებს, რომელიც გაუკეთებიათ ამიერ-კავკასიაში ანტანტის აგენტებს, როცა ალბათ, გამოჩნდება იმ რევიზიის შეძლება, რომელიც ამ ჟამად წარმოებს.

ინგლისელ ჯარისკაცთა საქციელი

დამფუძნებელ კრების ქვესტორმა გარეშე საქმეთა მინისტრს წერილობითი ვანცხადება მიართვა: 25 ივნისს საღამოს კირჩნის ქუჩაზე მიდიოდა რამოდენიმე ინგლისელი მთვრალი ჯარისკაცები, რომელნიც ძლიერ ცუდათ ექცეოდნენ მოქალაქეთ, და შეურაცყოფას აყენებდნენ მანდილოსნებს... დაბოლოს ერთ-ერთი მთვრალ ჯარისკაცთაგანი მივარდა ტრამვაის მომლოდინე მუშას ვინმე იმნაძეს და თავზედათ შეეკითხა: „ინგლისური ბოქსიცი თუ არაო"? და დაუწყო შეუბრალებლად ცემა, მუშა გასისხლიანებული მიწაზე დაეცა. ამ ადგილზე მყისვე მილიციელები გაჩნდნენ და ინგლისელ ჯარის კაცების ინგლისელ საკომენდანტოში წაყვანა მოინდომეს, მათ დაცინვით უპასუხეს, ერთმა მათგანმა უფროს მილიციელს რევოლვერი დაუღირა. დამფუძნებელ კრების ქვესტორმა აცნობა ინგლისელთა საპოლიციოს; საიდანაც მოირბინეს ინგლისელთა პოლიციელებმა და მთვრალი ჯ. კ. დაიჭირეს. ქვესტორი თავის განცხადებაში აღნიშნავს აგრეთვე ერთ დამახასიათებელ მოვლენას: როდესაც მან ინგლისელთა საკომენდანტოში, მომხდარი ამბავი განაცხადა, ერთ-ერთმა არა ინგლისელმა ხოლო უკანასკნელის ფორმაში ჩაცმულმა თარჯიმანმა დაცინვით ჰკითხა: „ქართველია? არა უშავს რა, სამაგისოდ არა გვცალია ისედაც ბევრი საქმე გვაქვსო".

ქრონიკა

გენ. მაყაშვილის ბრძანება. გენ. მაყაშვილმა მაისის 19-ს გამოცემულ ბრძანების დამატებად გამოსცა ახალი ბრძანება, რაშიაც უკრძალავს გარეშე სახელმწიფოთა ოფიცერებს, სამხედრიგო თუ სამსახურს გარეშე მყოფ, მოხელეებს, დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის წევრთ და ერთი სიტყვით ყველას ვინც საქართველოს ჯარში არ მსახურობს ეპოლეტების ტარება ეკრძალებათ.

კოოპერატივ „დახმარებამ" შეიძინა წვრთათვის საუკეთესო ხარისხის ერმო ხეტსურეთიდან ჩამოტანილი რომელიც დღეიდან წევრებს გაუნაწილდებათ.

ამავე კოოპერატივს იმერეთიდან ამ დღეებში ჩამოუვა სიმინდი და სიმინდის ფქვილი. განზრახულია წევრთათვის იაფ ფასებში მჭადის გამოცხობა.

მორიგი კრება. ქართველ-ექიმთა და ბუნებისმეტყველთა საზოგადოებისა მოხდება პარასკევს 27 ივნის შვიდის ნახევარ საათზე საღამოს მი ხეილის სამკურნალოს რენტგენის კაბინეთში. 1. სამეცნიერო ნაწილი: ექ. მ. ი. ცხაკაია ორიოდე სიტყვა ყბის ძვლის გადატეხის შესახებ (ერთი შემთხვევის დემონსტრაციით). ექ. მ. ა. კალანდარაშვილი: ნორმალურ ანატომიის ტერმინების გადათვალიერება (გამოცემა სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნორმალურ ანატომიის კათედრისა 1918 წ.) 2. საადმინისტრაციო ნაწილი სხვა და სხვა მორიგი კითხვები.

პირველი ქართული ლატარია. საგანგებო კომისია კიდევ გაემგზავრა საქართველოს სხვა და სხვა დაბა—ქალაქებში ლატარიის იდეის პოპულიარიზაციის მიზნით და პირველი ქართული კინემატოგრაფიული არშიების: „გვარდიის დღე", „დამფუძნებელი კრების გახსნა", „საქართველოს დამოუკიდებლობის წლის თავი" და „ქრისტინე" საჩვენებლად. კომისია პირველად ესტუმრება ქუთაისს და სეანსები გაგრძელდება სამ დღეს: 29, 30 ივნისს და 1 ივლისს.

დამფუძ. კრების გარშემო.

ახალგაზრდობის საზღვარ გარედ გაგზავნის შესახებ. დამფუძნებელი კრება დღევანდელ სხდომაზე განიხილავს კანონ-პროექტს საზღვარ გარედ გასაგზავნ ახალგაზრდებისათ-1 მილიონ მანეთის გადადების შესახებ.

კომისიის სხდომა. დღეს საღამოს 7 საათზე დამფუძნებელ კრების კანცელარიაში შესდგება დამფ. კრებ. ადგილობრივ მმართველობათა და თვითმართველობათა სხდომა, რომელზედაც განხილულ იქმნება შემდეგი კითხვები: 1) დებულება საქ. დემოკრ. რესპუბ. ცენტრალურ სტატისტიკურ ბიუროს დაარსებისა. 2) პროექტი დეკრეტისა დაბა ონის ქალაქად დამტკიცების შესახებ.

ეკონომიური ცხოვრება.

შაბიამანი საქართველოსათვის. ამ დღეებში ბათომში მოვიდა ერთი გემი შაბიამანი დაახლოებით 42,000 ფ. შაბიამანი მიწად- მოქმედების სამინისტროს ეკუთნის.

აბრეშუმის მოსავალი რადგანაც კარგი ამინდები დაიჭირა, მიწათ-მოქმედების სამინისტროს ცნობით წელს საქართველოში აბრეშუმის მოსავალი კარგი იქნება. როცა ქუთაისის გუბერნია მოგვცემ დაახლოებით 30,000 ფ. პარკს, პარკი დაკვეთილი აქვთ იტალიელებსა და ფრანგებს. ფასები პარკზე ძლიერ გაიზარდა ფუთი ღირება 4-5000 მანეთამდე.

სახორბლეულო მეურნეობისათვის. ამ დღეებში ბორჩალოს მაზრაში გაეგზავნის სახელმწიფო მამულებში მიემგზავრება სპეციალისტებისაგან შემდგარი კომისია, რომელსაც დაევალა სახორბლეულო მეურნეობის საგანგებო გეგმის შედგენა.

შაბიამანის მიღება. კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას დიდძალი შაბიამანი მოუვიდა. ამ საზოგადოებიდან მებაღეთ შეუძლიანთ შაბიამანი მიიღონ 300 მ. ფუთი

სომეხთა ცხოვრება

ომ. ლტოლვილთა შესახებ. სომხეთის მზრუნველობის სამინისტროს წარმომადგენელს (საქართველოში) დავითხანიანს ყარსიდან მისი რწმუნებული ატყობინებს, რომ გზა გაიხსნა და საჭიროა განახლდეს საქართველოდან სომხეთში სომეხ-ლტოლვილთა გადაყვანა. დავითხანიანმა თხოვნით მიმართა საქ. გზათა სამინისტროს რათა დაუთმონ მათ რამოდენიმე ვაგონი ორთქლ-მატარებელით. ლტოლვილთა გადასაზიდათ.

სომეხთა თავშესაფრების შესახებ. სომხეთის მზრუნველობის სამინისტროსა და ამერიკელთა კომიტეტს შორის შემდეგი შეთანხმება მოხდა: ყველა ის სომეხთა თავშესაფრები, რომელნიც იმყოფებიან სომხეთის მიწა-წყლის გარეშე უნდა ინახებოდეს სომხეთის რესპუბლიკის ხარჯზე, ხოლო ის თავშესაფრები, რომელნიც, სომხეთის ტერიტორიაზე იმყოფებიან უნდა ინახებოდნენ ამერიკის ხარჯზე.

სხვა და სხვა ამბები

ქურდობა. 25 ივნისს დღეთ 9. ფებრიეის ბინიდან (ბათუმის ქ. № 8) ბოროტ-გამზრახველებმა 18,000 მან. სხ. და სხ. ნივთები მოიპარეს.

თვითმკვლელობა. 25 ივნისს საღამოს 8 საათზე პეტროვის ქუჩაზე მცხოვრებმა გაბ. ლოლაძემ რევოლვერით თავი მოიკლა. მიზეზი გამოურკვეველია.

ყალბი ბონების მასალების გაყიდვისათვის. საგანგებო რაზმის უმფროსის განკარგულებით, რაზმელებმა დაიჭირეს ლუარ. ჯიბლაძე და პ. გოცირიძე, რომლებსაც ყალბი ბონების გასაკეთებელი მასალები გაუყიდნიათ.

პატარა წიგნაკი. რედაქციამ მიიღო გიგო ხეჩუაშვილის გალექსილი პოემა „ქართველ-სომეხთა ომი" „განახლების" წიგნის სავაჭროს მიერ სუფთათ გამოცემული. ფასი 3 მან.

გვამი. 25 ივნისის ღილის 11 საათზე საბრეშუმო სადგურის ეზოში იპოვეს ახალგაზრდა მამაკაცის გვამი.

ქურდობა. ალე მაგედოღლის მაღაზიიდან (ელისაბედპოლი და გორის ქუჩის ყურე) 25 ივნისს ღამე ბოროტ გამზრახველებმა 2,000 მან. სხ. და სხ. ნივთები მოიპარეს.

დაპატიმრება. სისხლის სამართლის მილიციამ დაიჭირა გ. ა. არუთინოვი რომელსაც ბრალდება მოქალაქე ოსკანოვისაგან 25,000 მან. გამოტყვილება.

სამხატვრო ქრონიკა

„კრონოსის სარკე". ამ დღეებში თბილისში გამოვა სამხატვრო სალიტერატურო ჟურნალი „კრონოსის სარკე".

პროვინციის ცხოვრება

ქ. ზესტაფონი.

ადგილობრივ ქალაქთა გიმნაზიების ხატვის მასწავლებელმა ბ. მ. დელპესმა სურათების გამოფენა გამართა. სურათებში აღებულია ჩვენი ქვეყნის ცხოვრება.

ს. სუფსა.

სუფსიდან საზღვარ გარედ დიდძალი სიმინდი გაიქვთ.

ტფილისის ქალაქის თვითმართველობაში.

თებათვის 23 სხდომა.

თფილისის საბჭოს სხდომას ხსნის თავმჯდომარე ბ-ნი ლომთათიძე საღამოს 8 ნახ. საათზე. მოხსენებას აძლევს სამკურნალო სასანიტარო ნაწილის ინსპექტორი ექიმი შ. მიქელაძე ხოლერის შესახებ. მომხსენებლის აზრით საჭიროა მოქალაქეთა აცრა ფართე მასშტაბით მოეწყოს. გარდა ამისა ამბულატორების შესახებ მოახსენებს საბჭოს, რომ საჭიროა ვერის დალმართზე ერთი ამბულატორიის გახსნა. საბჭო იღებს მოხსენების წინადადებებს, შემდეგ ამისა ქალაქის საბჭოს წევრი ფანიაშვილი ამიერ კავკასიისკოოპერატივთა კავშირის შუამდგომლობას მოახსენებს საბჭოს. კოოპერატივთა კავშირი ითხოვს ნიჩრ გარეშე ვაჭრობას. ეს საკითხი დიდ კამათს იწვევს კამათში მონაწილეობას იღებენ ბბ. ღლონტი, ქალაქის მოურავი და სხვ. საბჭო უარჰყოფს კოოპერატივთა შუამდგომლობას შემდეგ ქალაქის მოურავი მოახსენებს საბჭოს ქალაქის ქუჩების სახელების შეცვლის შესახებ, რომელსაც საბჭო ერთხმათ იღებს. დასასრულ საბჭო ქალაქის გამგეობის მეშვიდე წევრათ ირჩევს დახურულ კენჭის ყრით აკაკი პაპავას. (სოც. ფედერ. ფრაქც. წევრს).

ქალაქის ტერიტორიაზე აგრარული რეფორმების გატარება.

ამ უკანასკნელ კითხვის შესახებ თანამად ქალაქის თავის პ. მიდებაძის მოხსენებისა ქალაქის საბჭომ ანკეტის ფურცელზე აღნიშნულ კითხვებს გასცა სათანადო პასუხები, რომლებიც საბჭომ ხმის უმეტესობით მიიღო.

ეროვნულ-დემოკრატიული ფრაქციის წარმომადგენელმა განაცხადეს, რომ ისინი ასეთი რთულ საკითხს, როგორიცაა აგრარული რეფორმის ქალაქის ფარგლებში გატარება, წინასწარ ფრაქციაში განხილვამდე საბჭოს მიერ განხილვას სცნობენ მიუღებლად. ამისთვინ თავს იკავებენ აღნიშნულ საკითხის გადაწყვეტაში. მასთან განაცხადეს, რომ ისინი წარმოადგენენ ქალაქის საბჭოში ფრაქციის განსაკუთრებულ აზრს.

ტფილისის შრომის ბირჟაში.

მაისის განმავლობაში (24 სამუშაო დღე) შრომის ბირჟამ მოახდინა 1010 უმუშევართა რეგისტრაცია, აქედან— 813 მამაკაცი და 197 დედაკაცი. ჩაწერილი უმუშევრები თვის განმავლობაში 4084 ჯერ მივიდნენ ბირჟაში. უმუშევრები დაყოფილია შემდეგ კათეგორიებათ: დახელოვნებული მუშები 229 კ., სამოვაჭრები 37 კ. ტრანსპორტის მუშები—31-კ., პირადი სამსახურის—191 კ., საბეურნეო მუშაობა—2 კ, კონტორის და კანცელარიის მოსამსახურენი—136 კ., თავისუფალ პროფესიის—32 კ, ჭვიენა—23 კ., შავი მუშა—32 კ., და სხვ.—5. კ. ამავე ხნის განმავლობაში ადგილი იშოვა 126 უმუშავარმა ან ჩაწერილთა 12, 4 პრ. ვინც უკვე მუშაობს, ისინი შემდეგ კათეგორიებათ დაიყოფიან: დახლოვებული მუშები—36 კ., ან დახელოვნებულ ჩაწერილ მუშათა 16 პრ. ტრანსპორტის მუშები—2 კ, ე. ი. 6, 4 პრ., პირფარეშობის 34 კ., აქედან კალი 20 ე. ი. 17,8 პრ.; კონტორისა და კანცელარიის 7 კ., ე. ი. 5 პრ. თავისუფალი პროფესიის—5 კ. ე. ი. 16 პრ. შავი მუშა—42 კ., ე. ი. 13 პრ.

არტაანის ბერძნები

კვირას, თებათვის 22-ს ეროვნულ-ინთა კლუბის დარბაზში მოხდა თბილისის ელლინთა საერთო კრება, რომელზედაც სხვა კითხვათა შორის ირჩეოდა არტაანის ელლინთა საკითხიც.—როდესაც მოკავშირეთა თანხმობით საქართველოს ჯარმა დაიპყრა არტაანის ოლქი და გასწმინდა ქურთ-ოსმალთა ბრბოებისაგან, ბერძნები რიცხვით 20.000 კაცი სიხარულით შეეგებნენ ქართველ ჯარს, რომელმაც მოსპო ანარქია და სიმშვიდე დაამკვიდრა. ბერძნებმა ვერ მოასწრეს თავისუფლად ამოსუნთქვა რომ ქართველი ჯარმა რაღაც მიზეზებით ოლქიდან გასვლა იწყო (შემდეგ გამოირკვა, რომ ეს ინგლისელებს მოეთხოვათ). ქურთების რაზმები დაუყონებლივ შეესიენ ხელ ახლად ბერძენთა სოფლებს. ბერძნები, კი რომელთაც საკმაო იარაღი არ მოეპოვებათ და არც სასროული მასალა (ინგლისელებმა მიიღეს ზომები მცხოვრებთა განიარაღებისათვის, მაგრამ მხოლოდ ბერძნებს ჩამოართვეს იარაღი), იძულებული იყვნენ 3 სოფელი დაეტოვებიათ მტერთან, უსწორო ბრძოლაში.

როდესაც საქართველოს ბერძენთა სროვნულ საბჭომ ეს აცნობა ინგლისელ სარდლობას, უკანასკნელმა უპასუხა, რომ ბერძენ მოსახლეობის დაცვა ამის შემდგომ მიენდობა სომხეთის რესპუბლიკის ჯარებს, რომელსაც ინგლისური ჯავშნოსნები დაეხმარებაო

ჯავშნოსნები ჯერ არტაანის ოლქში არ ჩამოსულა, ხოლო სომხური ჯარის წაწილები კი გენ. ოსეპიანის სარდლობით შევიდა არტაანის ოლქში. ქურთებმა, რომლებიც ყოველ დღე ჰგზავნიდნენ წერილებს ერევანში, რაშიც სთხოვდნენ ბერძენთა წინააღმდეგ დახმარებას, ეხლა სომხებს გადუდგნენ. და ოსმალო ოფიცერთა მეთაურობით ბერძნების სოფლებზე დაიწყეს შეტევა... ბერძნების მოხალისეთა დახმარებით სომეხთა რეგულიარი ნაწილები ძლივს იგერეზენ მათ თავდასხმას

ამისთანა დროს ეროვნულმა საბჭომ მიიღო ფრიად ამაღლებელი ცნობა, რომ მოკავშირეთა სარდლობას წინადადება მიეცა ოსეპიანცისათვის, რომ მან არტაანის ოლქიდან ჯარი გაიყვანოს

ელლინთა საერთო კრებამ, მოისმინა ვრცელი მოხსენება ეროვნული საბჭისა ამ ამბების შესახებ და ელლინთა მდგომარეობა არტაანის ოლქში ჩასთვალა მეტად უნუგეშოდ, და ეთხოვა მოკავშირეებს რომ გადაარჩინოს 20.000 ინი მოსახლეობა ქურთთა დარბევისაგან.

ქალთა პროფესიონალური სკოლა

(თბილელ ქალთა წრეების მართველთა საყურადღებოდ)

ყველას მოეხსენება, რომ თბილისში დიდი ხნიდგან არსებობს ქალთა ერთი პატარა წრე, რომელიც აწარმოებს ქალთა პროფესიონალურ პატარა სკოლას, საიდანაც ყოველ წლივ უგზავნის ქართველ საზოგადოებას ოცდაათიდან ორმოცდა ათამდე, რიგიანად მომზადებელ ხელოსან ქალებს.

დღეს, როდესაც ჩვენი დედა ქალაქი ხვთის და გარემოების წყალობით თავისუფალ მოქალაქობრივ ცენტრად იქცა, სადაც ყოველი ხელოვნება და ხელოსნობა შეერთებულის ძალით აგნიერებს თავის დარგს მუშაობისას, ქართველ ქალთა პროფესიონალური სკოლის გამგეობაც მიმართავს სხვა ქალთა წრეებს, რომელნიც კარგა ბლომად მოიპოვებიან თბილისში და სთხოვს ამათ შეჰკრან საერთო კავშირი და შეერთებულის ძალით გააფართოვონ სს აუცილებელი და ფრიად საჭირო საქმე.

ქალთა წრეები აწარმოებენ: „ძმურ ნუგეშის" საჩაიეს, სასადილო „იმედს" „განათლებას" ქალთა წრე, კავკასიელ ქალთა ქართული განყოფილების წრე და სხვა. რასაკვირველია, ყველა ეს წრეები პატიოსნად და წარჩინებით აწარმოებენ თავიანთ საქმეს, მაგრამ ისევე პატარას და განმარტოვებულად, როგორც „ჭრა-კერვის" მაწარმოებელი საზოგადოება.

რომ შეერთდნენ კი ეს წრეები, მაშინ მათი ძალა და მნიშვნელობა ერთი-ათად გაღონიერდებოდა და მოიტანდა შესანიშნავ შედეგს თვალსაჩინო გახდებოდა ქართველ, ქალთა სახელობით არსებული დაწესებულება და სამაგალითო ცენტრად იქცეოდა პროვინციისთვის, რომელიც ყოველთვის გაფაციცებით ადევნებს თვალს ქალაქში დაწყებულ საქმეს.

ამ ოცი წლის განმავლობაში ქალთა წრეები მრავლად აღმოცენდნენ ჩვენ დაბა ქალაქებში და თითქმის ყოველგან აწარმოებენ პროფესიონალურ სწავლის დარგვას, თბილისის ქალთა წრის მიხედვით, ვგონებ. ქართლი, კახეთი, იმერეთი ერთმანეთს ეჯიბრება ამ შემთხვევაში და მთაშიაც კი გაიხსნა რამდენიმე საპროფესიონალო ქალთა სკოლა. ეს მოვლენა დიდად საყურადღებოა და ჩვენ თბილელმა ქალებმა უთუოდ უნდა სისტემატიურად მოვაწყოთ და გავაგანიერეთ პროფესიონალური აღზრდის საქმე, რომ ხელმძღვანელობდეთ პროვინციას.

ამისათვის უთუოთ საჭიროა შეერთებული ძალა და ერთი დიდი თვალსაჩინო საქმის წარმოება მაგალითად, დღეს არსებული პატარა „ჭრა-კერვის" სკოლის პროგრამა ისე უნდა გაფართოვდეს, რომ ყოველი ქალთა საჭირო სამკაულის განყოფილება, მაგალითად ბაშმაკების, ჩულქების, საცვლების, ტანისამოსის, ქუდებს და ხელოვნურად სახელოსნოები აკმაყოფილებდნენ, თუ სრულებით არა, თვალსაჩინოთ მაინც, ჩვენ მოთხოვნილებას და თან ამ სახელოსნო სკოლებში მზადებოდნენ მასწავლებელნი პროვინციისთვის.

ამავე გაფართოვებულ საქმესთან და ფართე სადგურში მოწყობილთან, მოეწყობოდა „საჩაიე", სასადილო, ქალთა კლუბი, რომელთა წევრები ამასთანავე იქნებოდნენ წევრებად და მზრუნველებად ყოველივე ზემოდ ჩამოთვლილ დაწესებულ სახელოსნო სკოლების.

ჩვენ ბევრი გიმნაზიები გვაქვს, სადაც ქალები იღებენ საზოგადო განათლებას და შემდეგ მიდიან მოხელეებათ, მასწავლებლებად და კერძო კონტორებში სამუშაოდ. საპროფესიონალო განათლება კი, თითქმის უყურადღებოდ არს მიტოვებული. უმრავლესობა ხალხისა კი, თხოულობს იმისთანა ცოდნას, რომელიც გაუმჯობესებს ხელოსნობას, ოჯახში შეიტანს აუცილებელ ცოდნას შეგნებულად და ხელოვნურად მიღებულს.

რასაკვირველია, ფრიად საჭირონი არიან ჩვენთვის საზოგადო განათლების და უმაღლეს განათლებით აღჭურვილი ქალნი, მაგრამ ხელოსანნი და კულინარნი ქალები ერთი ათასად უფრო მომატებულნი უნდა გვყავდეს, თუ გვინდა ხალხში შევიტანოთ კულტურულად მოწყობილი საქმიანობა.

ქალთა ამხანაგობის „ჭრა კერვის" სკოლის საზოგადო წლიური კრება დანიშნულია კვირას 29 ივნისს, სკოლის სადგურში. (გაბაან ქუჩა № 3) 12 საათზე. საჭიროა ამ წრის წევრების გარდა, შეიკრიბნენ სხვა ქალთა წრეების წარმომადგენლებიც და საერთო მსჯელობა იქონიონ ამ ჩემ წინადადებაზედ.

ვგონებ დროა ცალცალკე კუთხეებში ჯდომას და პირად თავმოყვარეობას თავი დავანებოთ და შეკავშირებულნი ერთობით ერთი დიდი რამ და მშვენიერი შევქმნათ ჩვენ დედა ქალაქში, რომ პროვინციამ იცოდეს ვის მიმართოს ხელთმძღვანელებისთვის და ვისგან შეიძინოს მოსაზადებული მასწავლებლები, რომლებთა მოთხოვნილება დიდია და დაკმაყოფილება კი, პატარა სკოლას არ ძალუძს.

„ჭრა კერვის" სკოლას აუარებელი წერილები მოსდის დასავლეთ ვნებული ხელოსნის მოთხოვნილებით, მაგრამ იშვიათად ახერხებს ასრულებას, რადგან ძრიელ ცოტანი არიან და ვინც არიან დიდ ქალაქებს ამჯობინებენ ბევრნი კი რომ იქნებიან და დიდი ქალაქები აივსებიან, მაშინ მომატებულნი პროვინციას მიაკანენ.

მაშ ასე, კვირას 29 ივნის, 12 საათზედ ქართველ ქალთა ჭრა კერვის სადგურში შეიკრიბებიან ყველა ქართველ წრეების წარმომადგენელნი და შეეცდებიან მოაწყონ ის საქმე, რომელიც მე ზემოთ აღვნიშნე და, რომელიც, უეჭველია, ყოველი ქართველი დედაკაცის თანაგრძნობას იპყრობს.

გამგე ქართველ ქალთა ჭრა კერვის სკოლისა **ეკატ. გაბაშვილისა.**

სომხეთში

არა დაშნაკცაკანთა დევნა.

„ეროლოგ. ძაინში" დაბეჭდილია ცნობა, თუ როგორ სდევნიან სომხეთში იმათ ვინც დაშნაკცაკანი არ არის.

ამ თვის 10, ერევანში, სომხეთის „აზხატ." რედაქტორ ვ. ხორენსა და პარლამენტის წევრის კ. გიულზარიანს შორის ქუჩაში დიდი ჩხუბი მოხდა. რედაქტორს ჯოხით სცემეს.

ამის შემდეგ, შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგის მინასიანის ბრძანებით, კ. გიულზარიანი საქმის გამოუძიებლად დააპატიმრეს და ციხეში ჩასვეს.

თიბათვის 20-ს ვაგარშანატში დაპატიმრეს პარლამენტის წევრი ოვანეზ სტეფანიანი, იმისათვის რომ სახალხო პარტიის სასარგებლო პროპაგანდას ეწეოდა.

პარლამენტის არჩევნები.

ერევანში პარლამენტის არჩევნები დასრულდა მონაწილეობა მიიღო 6141-მა ამომრჩეველმა. დაშნაკელებმა მიიღეს 5690 ხმა, სახალხო პარტიამ 24, ესერებმა 318, აისორებმა 1, უპარტიო გლეხთა ჯგუფმა 7, მაჰმადიანებმა 101.

გუმბრში „დაშნაკელებმა" მიიღეს 3.886 ხმა. სახალხო პარტიამ 45. ესერებმა 141, ქურთებმა 11, უპარტიო გლეხთა ჯგუფმა 2.

ვაგარშაპატში და მის გარშემო 8 სოფელში დაშნაკელებმა 4935 ხმა. ესერებმა 214. ქურთებმა 41. აისორებმა 2, უპარტიო გლეხთა ჯგუფმა 549, მაჰმადიანებმა 619.

ჩრდილო-კავკასია

ახალი რაზმი.

ინგუშეთის მმართველმა გენ. მალსაგოვმა შეადგინა ახალი რაზმი ინგუშეთში ყაჩაღობისა და ქურდობის აღმოსაფხვრელად. რაზმმა კიდევ დაიწყო მოქმედება

ჩეჩენთა ყრილობა.

თიბათვის 14-ს გროზნაში, ჩეჩნის სამმართველოსთან გაიხსნა ჩეჩენთა ყრილობა. ყრილობის მიზანია შეიმუშაოს საერთო გეგმა დანგრეულ სოფლების განახლებისა საჩეჩნეთში.

ავღანი

ავღანიდან მოსულ ცნობებით: ავღანები თურანელებს შეუერთდნენ და ბოლშევიკებს ზურგში დიდი ამბოხება მოახდინეს. ბოლშევიკ ჰუნგრელთა პოლკებს იარაღი აჰყარეს.

ამის გამო ტაშკენტში დიდი მღელვარებაა; ხმებია გავრცელებული რომ აჯანყება თითქოს კიდევ მომხდარიყოს. ფერ პაინი თავის მხრით ბოლშევიკებს ანდი ჯანის მხრით უტევს.

აზერბაიჯანი

წინადადება სომხეთს.

სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს აზერბაიჯანის მთავრობამ შემდეგი დეპეშა გაუგზავნა:

„ამიერ კავკასიის სახელმწიფოთა დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის საზღვრებზე შეტაკება მოხდა, რამაც მეტად სამწუხარო შედეგი მოგვიტანა. წარსულ წელს ერთი ერთმანეთის სოფლების განადგურება, მაჰმადიანთა და სომეხთა შორის ძარცვა გლეჯა არ შეჩერებულა. ამას მოჰყვა შედეგად ის, რომ ორივე სახელმწიფოს მოაწყდა აუარებელი ლტოლვილი როგორც სომეხი ისე მაჰმადიანი. ამანვე გამოიწვია არასასურველი სიძულვილი ერთმანეთისა.

დამოუკიდებლობის გამოცხადების პირველ დღეიდანვე ჩვენი მისწრაფება იყო მეზობელ სახელმწიფოებთან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩვენგანი ცალ-ცალკე არაფერს წარმოადგენს. არსებობს და სძლებს მხოლოდ იმ კავშირის წყალობით, რომელიც სხვა ადამიანებთან. აერთებს მრავალ ფეროვანია ეს კავშირი: ზოგი ცხადი და ძლიერი, ზოგი დაფარული. ორთავეს ერთათ სოლიდარობას უწოდებენ.

—

უპირველესი ამ კავშირთაგანი არის კავშირი ოჯახური. რას წარმოადგენს ადამიანი როცა შემოდის ამ ქვეყნად? უძლური არსებას, უსინათლოს, უსიტყვოს ყოვლად უვიცს. არც კი იცის რომ არსებობას. არც განძრევა, არც რისმეს აღება შეუძლიან: რაც უნდა დაუწყო წინ, ჩასაცმელი, საჭმელი, სიცივით და სიმშილით მოკვდება, რადგანაც ვერ მოიხმარს.

ჩვენ ვცოცხლობთ ჩვენი მშობლების წყალობით და ამასთან ორ გვარად: ჩვენი დედები მხოლოდ კი არა გვშობამენ, ისინი თავიანთ წყალობიან და მარჯვე ხელებით გვშველიან ყველა საჭირო მოქმედებაში, რომელსაც ჩვენ ჯერ ვერ ვახერხებთ. ამ მუდმივი მოვლა-პატრონობით, რომლითაც ჩვენი სხეული ცოცხლობს არ თავდება მათი ზრუნვა. მათი აღერსითა ვართ გამოკვებილი. ჩვენი ჭკუა, ჩვენი გული იღვიძებს დედის კოცნაში. რძესთან ერთად სიცოცხლესა ვწოვთ. თუ ვისმეს დაავიწყდება ყოველივე ეს საკმარისია დაუკვირდეს ბავშს განვითარებას ხანაში. მიბაძვის ძალით ბავშვი სავსებით ითვისებს ენას, კილოს, აზროვნებას, მიხრა-მოხრას, ადგილობრივ ადათს; იმ წრისას რომელშიაც იზდება ადამიანი გამოდის ოჯახიდან, როგორც ხიდი ხიდან ამის შემდეგ ადვილი გასაგებია რაოდენი შეცდომა არის თუ ყოველივე ეს დაივიწყა და მხოლოდ თავის თავზე იზრუნა.

—

ოჯახური კავშირის შემდეგ არის კავშირი ნაციონალური. პატარა ოჯახი რომელშიაც ვიზდებით გვამზადებს დიდი ოჯახისათვის რომელიც არის სამშობლო. პატარა ოჯახს მივყევართ დიდში. როგორც ნაკადულს ძიაქვს თავისი წყალი მდინარეში. პირველი მიზეზები რომელნიც გვაყვარებენ სამშობლოს არიან ბავშობით შთაბეჭდილობანი, მოგონებანი კერასი, სამშობლო მიწისა. სამშობლო არის ჩვენი „მამების ქვეყანა“. და უკავშირდებით ჩვენ კერძო წინაპრების საშუალებით.

სამშობლოს სიყვარულს პირველად ადგილობრივი ელფერი აქვს. ის შექმნილია ყველა იმ ტკბილი მგოსნებისაგან რომელნიც აყვარებენ ადამიანს ქვეყნიერების იმ კუნჭულს რომელშიაც დაიბადა და იმ პირთ რომელნიც გარს ეხვეოდნენ ბავშობაში. ჩვენი გრძნობა რაც უნდა მაღალსულოვანი იყოს, მაინც ყოველთვის რამე ხილულს წარმოადგენს. იმიტომაც სამშობლოს სიყვარული ჩვენში მჭიდროდ არის დაკავშირებული ზოგიერთ სურათებთან იმ კუთხისას სადაც დავიბადენით. წარმოდგენილი გვაქვს რამე ქალაქი, ან მინდორი, ან ტყე, მთები ან ზღვის ნაპირი. მიწა თუნდ მდიდარი იყოს, თუნდ ლარიბი, უმნიშვნელო, თუნდ დიდებული, ბავშობის ხსოვნაში დიდი მიმზიდველი ძალა აქვს, რომელსაც სხვაგან არსად მოიპოვებს. ხშირად არის რომ ცუდი ჰავიანი, ღარიბი ქვეყანა მით უფრო საყვარელია მის შვილებისათვის. რამდენადაც ადამიანი იზდება მის ჰორიზონტიც იხევს, სამშობლოს მიჯნები რომელსაც გორაკი ან პატარა მდინარე წარმოადგენდა, ფართოვდება. მაშინ ვიგებთ რომ ის საყვარელი, ნაცნობი კუთხე, სადაც ჩვენი ფეხის ნავალი ჩასახულია და რომლის ხეებზე ჩვენი სახელი ამოჭრილია, უერთდება სხვა მიდამოებს და შეადგენს მათთან ერთად დიდ ერთეულს—სამშობლოს. ამ სამშობლოს აქვს ისტორია და იმ ისტორიას მოგვითხრობენ: გვასწავლიან რამდენმა ბრძოლამ, რამოდენა ამბებმა წარსულში, მოამზადეს აწმყო. ჩვენი გმირების სახელები ცოცხლად არიან ჩვენ ხსოვნაში და მღერიან ჩვენ ბაგეზე. ვეჩვევით წინაპრების აზროვნებას, მათ მოქმედებას. მათ დიდებას და დაცემას, ტანჯვას და ბედნიერებას განვიცდით და ამგვარად გვებადება სამშობლოს მთელი არსებობის სიყვარული: როცა სამშობლოს სიყვარული ნამდვილია ოცნების და მოქმედების წყაროთ იქცევა. სამშობლოს სიყვარული გვამხნევებს ყოველდღიურ მუშაობაში, რანაირიც უნდა იყოს. თუნდ მცირედი იყოს შრომა რომელსაც აწარმოებ. ის სამშობლოს აღმატებას, პატიოსნებას, კარგ სახელის დამყარებას ემსახურება თუ პატიოსნათ შეასრულებ. სამშობლოს მომავალი მარტო კარგ დიპლომატებს, დიდ არტისტებს, მრეწველებს, გმირებს კი არა აქვთ ჩაბარებული. კარგი მუშები მშრომელი გლეხები, პატიოსანი ვაჭრები, ერთგული მსახურები, ბეჯითი მოწაფეები იმდენადვე სჭირდება, რამდენადაც სარდლები, მინისტრები, მეცნიერები და გამოჩენილი აღმზრდელები. ყველამ დანიშნულ ადგილზე თავისი მოვალეობა უნდა აღასრულოს და ახსოვდეს სამშობლო, რათა მისი ნაციონალური ცხოვრება იყოს ჯანსაღი და ძლიერი. სამშობლოს სიყვარული გვაიძულებს მშვიდობიანობის, აგრეთვე კანონების და ნაციონალურ დაწესებულების პატივისცემას. იმავე დროს გვინერგავს გულში კეთილ განწყობილების სურვილს ჩვენი თანამემამულეების მიმართ, განურჩევლად პოლიტიკურ პარტიობისა, სოციალურ ჯგუფებისა ან სარწმუნოებისა. კარგად უნდა გავარჩიოთ ნამდვილი სიყვარული მამულისა იმ ვიწრო, ფანატიკურ გრძნობისაგან, რომელიც პატრიოტიზმის სახელს ატარებს და მხოლოდ უცხოელის სიძულვილეში მდგომარეობს და არც თანამემამულეებისათვის იჩენს ძმობას და შეწყნარებას. ეს პატრიოტიზმი მყვირალა და ტრაბახა ისე შეედრება ნამდვილ პატრიოტიზმს, როგორც გლახა, ვაზის უნახავი ღვინო, ნამდვილ და სუფთა ღვინის.

—

ნამდვილი პატრიოტიზმი ფართო და დიდსულოვანი გრძნობა არის, რომელიც გვაპატიოსნებს, გვამშვიდებს, გვამაღლებს ყველაფერში და გვაჭაზდებს უფრო ძლიერ კავშირისათვის ვიდრე ნაციონალური. სამშობლო არ არის უკანასკნელი საფეხური კაცობრიობის სოლიდარობისა როგორც თითოეული ადამიანი შეადგენს ნაწილს სოციალურ ერთეულისას ისე თითო ქვეყანა შეადგენს ნაწილს მთელი ქვეყნიერებისას.

არც ერთ ქვეყანას არ შეუძლიან განცალკევებული ცხოვრება, ისე რომ სხვა ერების ბედიღბალი არ აინტერესებდეს. სხვა და სხვა ერები თავის საზღვრების მიუხედავად უერთდებიან ერთმანეთს და თუნდ მეგობრები იყვნენ, თუნდ მტრები მაინც საერთო ინტერესები აქვთ ყველა ქვეყნებთან. სასარგებლო მეზობლებთან მშვიდობიანი განწყობილება ჰქონდეს და რანარადაც უნდა ეპყრობოდნენ ისინი, კეთილად ან ბოროტად მისთვის სასარგებლოა მათი გაცნობა, მათი აზრის და მოქმედების შეტყობა.

ნუ ავყვებით იმ ცრუ პატრიოტიზმს, რომელიც შეურაცყოფს უცხოელს, უარყოფს მის ცხოვრებას, მის შრომას, და მომავლისათვის მომზადებას. ბევრი ჩინებული მოქალაქე სწორეთ სამშობლოს სიყვარულით სწავლობს უცხო ენებს და სტოვებს თავის ქვეყანას რათა შეისწავლოს სხვების ზნე-ჩვეულებანი და შემოიტანოს სამშობლოში თავისი შრომის და გამოცდილების ნაყოფი. ამისდა მიუხედავად, ყველა მოსაზრებაზე მაღლა, რაც უნდა პატივსაცემი იყოს იგი არის ერთი უმაღლესი, რომელიც გვაიძულებს მონაწილეობა მივიღოთ იმაში რაც ხდება ჩვენ სამზღვარს იქით. მე ვგულისხმობ იმ ძმურს და უმაღლეს სიკეთეს, იმ გრძნობას ყველა გრძნობაზე მაღალს რომელიც ადამიანმა სწორეთ იმიტომ რომ ადამიანია, უნდა იგრძნოს თავის მოყვასის ბედისადმი. ეს გრძნობა გამოხატულია ერთი ძველი ადამიანის მარტივი და მშვენიერი სიტყვით: „მე ვარ ადამიანი და არაფერი კაცობრიული არ მეუცხოვება“.

ლანდი.

გათუმი

გენ. ნათიევის მოწოდება.

მახინჯმა ქართველმა გენ. ნათიევმა მოწოდებები გამოუშვა ერთი მოწოდების შინარსი ჩვენ გაზეთში კიდეც მოვათავსეთ, ახლა ამ მეორესაც ვათავსებთ, რადგან მკითხველმა დაინახოს რა „მშვენიერის“ ენით და ცრუ პატრიოტიზმით არის გაჟღენთილი მისი ქართული მოწოდება, „ვისაც წრფელის გულით სურს წესიერების დაცვა, ვინც ნათლად ხედავს, რომ არა შესაძლოა ცხოვრება ეხლანდელ პირობებში ყველაი, მოვიწოდებთ ჩაეწეროს ამიერკავკასიის მოხალისე კორპუსში, რომლის განძრახვა შეადგენს გარდაწყვეტილ ბრძოლას ბალშევიკებთან და შფოთის გამჩენებთან მე მოგიწოდებთ არა აღსადგინებელად ძველს წესდებულებისა, რომელიც იყო დამჩაგვრელი ეროვნებთა, არამედ მე მოგიწოდებთ აღსაშენებლად ის გვარ სახელმწიფოისა, რომელშიდაც ყველა ერებს შეეძლოს ცხოვრება თანასწორის უფლებით და ქონდეს საშუალება განვითარებისა თავის ეროვნულ სულისა, ეროვნულ ენისა. ეროვნულ სარწმუნოებისა და შეძლოთ აღშენება თავის შინაგანი ცხოვრებისა დამოუკიდებელად ცენტრალნი უფლებისაგან. ცენტრალნი უფლება უნდა შეუდგეს მხოლოდ შეკავშირებას მთელი სახელმწიფო ძალისა წინააღმდეგ თავდამცველებისა გარეგან მხრიდგან რაც მეტი მრისხანე იქნება ეგ ძალა, ეგონენ მეტი იქნება მშვიდობიანობის დაცვა მაგრამ დასაცველად ამგვარ მშვიდობიან უფლებისა და დასამტკიცებელად თავის სიცოცხლიურ ნიჭიერების მრთელი მსოფლიოს წინაშე, თქვენ უნდა ხმა გამოსცეთ ამ ჩემ მოწოდებას. კმარა მარტო ერთი ლაპარაკი, საჭიროა გადასვლა საქმეზე. დაუმტკიცოთ ყველას, რომ ჩვენ ერთი მხოლოდ ჩვენის საკუთარის ძალით შეგვიძლია აღვადგინოთ დიდი სახელმწიფო და გვაქვს უფლება, რომ მრთელმა მსოფლიოს ერებმა პატივსცემით მოგვეპყროს. არ ამოიღებენ ხმას ამ ჩემ მოწოდებაზედ მხოლოდ ის პირებნი, რომელნიც სცდილობენ დაიცვას თავისი პირადი კეთილდღეობა ან გართული არიან სპეკულიაციაში, ყველანი თქვენ, პატიოსანი და მხნე შვილები ამიერ-კავკასიის ერთვნება, შეგნებული ხართ, რომ ძალა არის ერთობაში, ამისთვის შემოხვალთ მოხსენებულ კორპუსში. ეს მე კარგათ ვიცი თქვენი სახელი სიყვარულით და კეთილ დღეობით გარდავა ერთი შთამავლობიდგან მეორე შთამამავლობაში და მახლობელნი თქვენნი სიქადულით მოიხსენებენ თქვენ სასარგებლო მოქმედებას. ბოლშევიკებმა მოატყუა რუსეთის ეროვნები და ნაცვლად სასურველის დამსახურებულის განოვენებისა, მოუტანეს ხანგრძლივი ძმების დახოცვა და მორწყეს ქვეყანა ძმების სისხლის მდინარეთა.

შევერთდეთ ერთად უკანასკნელის ჩვენის ძალითა და დავცეთ ზარი დამნაშავე ბოლშევიკების გულზედ შეუდგეთ აღშენებას ახალი ცხოვრებისა და დავადგეთ იმ გზაზედ, რომელზედაც ეხლა გმირულად იბრძვის ჩვენი ჯარი და წელიწად ნახევარ მეტზე აფრქვევს სისხლს მოსაპოებლად ჭეშმარიტის თავისუფლების და დასახსნელად დატანჯულის რუსეთის ერებისა დიდ რუსეთის ნიადაგზედ.

შენიშვნა: ჩაწერა კორპუსში შესავალად ხდება მანიანისკის პროსპექტზე (სახლის ნომერი 43) დილით ცხრა საათიდგან პირველ საათამდე. სადაც ყველას შეუძლია მიიღოს ყოველივე საჭირო სპრაცვები.

გენერალ-მაიორი ნათიევი.

ოსმალეთი.

ენვერის, თალაათის და სხ. გაცემა.

სტამბოლის ფრანგული გაზეთი „ლ'ენტენტე“ 5 თიბათვეს, შემდეგს იუწყება:

„სარწმუნო წყაროებიდან გვატყობინებენ, რომ გათავებულია მოლაპარაკება გაქცეულ ენვერის, თალაათის, ჯემილ ვალიზიმის, პრეზიტ მედრის და სხვათა შესახებ. გერმანიის მთავრობამ გადასწყვიტა მათი გაცემა“.

7 თიბათვის ნომრის წერილში საათური: „დიდი ღამნაშავენი“ ჰსწერია: „თანახმად სარწმუნო ცნობებისა, ბერლინში მყოფ ექს-ფაშას თალაათს, ენვერს, ჯელალის, ბეტაოლინს, შაქირს, ნაბიმ ჯემალს, აზმის, ბედრი ბეის და და მათ თანამშრომლებს დაუბრუნებენ ოსმალეთის მთავრობის“.

ცეცხლი ოლდიზ კიოზკში

ოლდიზ-კიოზკში დიდმა ცეცხლმა სულთნის რეზიდენცია გაანადგურა.

ვილაიეთების ავტონომია.

სტამბოლიდან იუწყებიან, რომ ბრწყინვალე პორტამ აცნობა შეთანხმების სახელმწიფოებს თავისი სურვილი აღმოსავლეთ ვილაიეთებისათვის ავტონომიის მიცემისა არავითარი პასუხი ჯერ არ მოსულა.

ოსმალეთის დელეგაცია პარიზში.

პარიზში მყოფ ოსმალეთის დელეგაციაში შედიან: დელეგაციის მეთაური დიდი ვეზირი ფერიდ-ფაშა; დელეგატი—ყოფილი დიდი ვეზირი თევფიქ-ფაშა; მინისტრი მრჩეველები—ფინანსთა მინისტრი თევფიქ-ბეი და სახ. საბჭოს თავმჯდ. ექ. რინა თევფიქ-ბეი 1-ლი მრჩეველი—რეშად ხალის-ბეი, მე-2 მრჩეველი—შევქიბეი; მე-3, მრჩეველი—პოლკოვნიკი იზმეთ-ბეი; მდივნები—ჯემილ იზმაილ ბეი რეშად ბეი, რიფინად ბეი, ალიბეი, და კაპიტანი ქემალ-ბეი.

დელეგაციაში არ შესულან—შინაგან საქმეთა მინისტრი ალი ქემალ-ბეი, ყ. სამხედრო მინისტრი ჯავათ ფაშა.

დელეგაცია გაემგზავრა სტამბოლიდან 7 თიბათვეს ფრანგულ კრეისერ „Democraite“-ზე, გარდა თევფიქ ფაშისა, რომელიც ავ-დმყოფობის გამო იძულებული გახდა დარჩენილიყო და შემდეგ გამგზავრებულიყო ინგლისურ კრეისრით.

ყარსის გადაცემა.

სტამბოლის გაზეთების ცნობით ქ. ყარსი სომხეთის რესპუბლიკას გადაეცემა.

დირექტივები ოსმალეთის დელეგაციის.

ოსმალეთის დელეგაციას ოსმალეთა მთავრობამ შემდეგი დირექტივები მისცა:

1) მთავრობა წინააღმდეგია მანდატების სისტემის ოსმალეთის ოლქებზე გავრცელებისა, და მოითხოვს ოსმალეთის სრული დამოკიდებულობის აღდგენას.

2) ამ მოთხოვნილების წარდგენის დროს დელეგაცია დაეყრდნოს ვილსონის პრინციპებს.

ოთხთა საბჭო და ოსმალეთი.

„ტაიმს“-ი მაისის 23 ის ნომერში სწერს:

„ოსმალეთის საკითხის გარჩევის დროს ოთხთა საბჭომ შემდეგი გარეგანი მიიღო მხედველობაში: საბერძნეთმა სმირნა და ეგეის ზღვის სანაპიროები უნდა მიიღოს.

რაც შეეხება სომხეთს, რომელიც შეიცავს ადნისა და მერსინის ვილაიეთებს და ტრარზიტებს ვილაეთის ნაწილს, ხალხთა ლიგის მიერ ენიშნება მანდატორი.

კილკისა და მცირე აზიის ბერძენთა ტერიტორიის შუა უნდა დაარსდეს ახალი სახელმწიფო, რომელსაც დედა ქალაქად კონია ექნება და ნავთ-სადგურად ადალია. ამ ქვეყნის მანდატი იტალიას მიეცემა. ჩრდილო ანატოლიაში საფრანგეთის პროტექტორატით დაარსდება ახალი ოსმალური სახელმწიფო.

კონსტანტინეპოლი ოსმალეთს ჩამოერთმევა ამ რიგად ოსმალეთს დარჩება ბრუსის, ანგორის, კასტამუნის და ტრაჟზნის (ნაწილი) ვილაეთები.

ინდუსიის წარმომადგენელნი ამის წინააღმდეგნი არიან, რადგან ევროპიდან სულთანის გამოდევნას ისინი ინდიელთათვის სასარგებლო მოვლენად არ სთვლიან.

სოფლიოში

სამინისტრო კრიზისი სომხეთში.

აზერბაიჯანში მრსული ცნობით სომხეთის მინისტრია კაბინეთი მთელის შემადგენლობით თანამდებობიდან გადადგა.

მინისტრთა ჩამოსვლა.

ერევანში ჩამოვიდნენ არარატიანი და მინასიანი.

ბაქოს სომხები.

ბაქოს სომხები სომხეთის საინფორმაციო ბიუროს შესტირიან, რომ აზერბაიჯანის მთავრობა გვავიწროებსო.

აზერბაიჯანის სომხების გადმოსახლება.

ნურის, არეშის, გაიკჩაის და შემახის სომხების თხოვნა სომხეთში გადმოსახლების შესახებ მთავრობამ შეიწყნარა. ამ მიზნისათვის გადაიდო განსაკუთრებული თანხა და აირჩიეს სანგანგეზო კომისია, რომელშიაც შევლენ მთავრობისა და მოსახლეობის წარმომადგენელნი.

იტალიის ეკონომიური აგენტი.

იტალიის ეკონომიურ აგენტად სომხეთში დაინიშნა ჯიბელ ლისოკომი.

აზერბაიჯანი

ფოსტა ტელეგრაფის მინისტრი.

ფოსტა-ტელეგრაფის სამინისტრო დროებით ჩაბარდა იუსტიციისა და შრომის მინისტრს საფიკიურდსკის.

ქრთამის დაბრუნება.

ამას წინად პოლიციის ინსპექტორმა ფაჭრატდინ კაშინმა ვინმე თუმანიანს გამოართვა ქრთამად 3.500 მან.

თიბათვის 16-ს სხდომაზე აზერბაიჯანის მინისტრთა საბჭომ განკარგულება მოახდინა რათა ხაზინიდან ქრთამის მიმცემისათვის ფული უკანვე დაებრუნებინათ.

მინისტრის ამხანაგის ჩამოსვლა.

თიბათვის 25 ბაქოში გათუმიდან დაბრუნდა ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის ამხანაგი ალიევი და კანცდირექტორი მაკინსკი.

აბანოები დახურვა.

ექიმთა კრებამ თხოვნით მიჰმართა ბაქოს პოლიციმეისტერს, რომ მან საერთო აბანოები დროებით დაჰხუროს, გადამდებ ავადმყოფობათა გავრცელების თავიდგან ასაცილებლად.

წყალსადენის დარაჯობა.

ბოლო ხანებში გახშირდა წყალსადენის ქონების გატაცება, მაგალითად რამდენიმეჯერ შეამტვრიეს ბალაჯარის გვირაბის კარები. ამის თავიდან ასაცილებლად აზერბაიჯანის მთავრობამ გადასწყვიტა ცხენოსანი დარაჯები დაყენოს.

ჩრდილო კავკასია

ახალი რკინის გზა ყუბანში

ყუბანის გზათა უწყების უკანასკნელ სხდომაზე დაადგინეს ახალი რკინის გზების გაყვანა, რომლის საერთო სიგრძე იქნება 835 ვერსი.

რკინის გზები ასე განაწილდება:

1) არმავირ—პერედოვაია 10 ვერსი. 2) ლიბინსკაია—პსებაისკაი 70 ვერსი. 3) მაიაკოპი—დახოვსკაია 35 ვერსი, 4) ბელორეჩენსკაია—ტიხორეცკაია 126 ვერსი, 5) ყურგანი—ნეკრასოვსკაია 80 ვერსი, 6) ეკატერინოდარ—ბელორეჩენსკის 75 ვერსი, 7) პროტოკ—ტემრიუკი 60 ვერსი, 8) უბიხიდან—ანაპამდე 28 ვერსი, 9) ნეგინომის—ბატალაშინსკი 50 ვერსი, 10) ეკატერინოდარ—ცხელიწყარო—ტუაფსე—126 ვერსი, 11) აშეხსკაადან—სამურსკამდე 70 ვერსი.

შაქარის და მარილის გაძვირება

შაქარი და მარილი ამ ბოლო ხანებში ბაზარზე ალარ იშოვება. ფუთი მარილი ღირდა 40 მან. ხოლო ერთი ნატეხი შაქარი 1 მან. 50 კაპ.

უცხოეთის ამგვეგი

ჟურნალ-გაზეთებიდან.

ეგვიპტეს ამბოხება.

კიევის „უწყებაში“ მოთავსებულია დეპეშა მიუნხენიდან 20 მაისის თარიღით ასეთის შინაარსისა:

„ეგვიპტეში რევოლიუცია იზრდება. ადგილობრივმა სარდლობამ თავის მოვალეობის ასრულებაზე უარი განაცხადა. მოხელეები გაიფიცნენ და ინგლისელთა სარდლობა ცუდ მდგომარეობაში ჩააყენეს. სარევოლიუციო პროპოგანდას ეწევა ეგვიპტეს მოხელეობა, რომელიც ქაირის მოძრაობას ხელმძღვანელობს. სხვა ქალაქებშიაც საერთო გაფიცვები აფერმკრთალებენ მთავრობის მოქმედებას. მოსახლეობას ხელმძღვანელობს ადგილობრივი საბჭოები, რომლებიც დიდ მიტინგებს აწყობენ. მოძრაობა ბოლშევიკურ ხასიათს იღებს.

მილანის ამბები.

ბერლინიდან კიევში იტყობინებიან არეულობის დროს მილანში დაჭეტიმრეს 400 კაცი. იტალიის სოციალისტთა კომიტეტი რომში გადასახლდა.

ბოლშევიკების დაპატიმრება.

ბაზელში დააპატიმრეს ერთი რუსი, რომელსაც აღმოჩნდა ვენაში ბოლშევიკური შეთქმულების გეგმა. მასვე აღმოაჩნდა რამდენიმე მილიონი და დიდძალი ავსტრიული კრონები.

დეპეშები

(საქ. დეპ. საგენტო).

27 თიბათვე.

გოლშევიკური ცნობები

მოსკოვი, ივნისის 25. №-ის არმიის სარდალი და სარატოვის გარნიზონის უფროსმა გამოსცა განკარგულება რომ დაეპატიმრონ ყველა მოხეტიალე მომღერლები, მკითხავები და სხვა საეჭვო პირები. ღამით ქუჩაში სიარული აკრძალულია.

სარატოვი, ივნისის 25. მშრომელ კომუნისტ გერმანელები დეპუტატთა საოლქო საბჭოს ყრილობაზე დაადგინეს ქალაქ კერენმენშტატს მარკშტადტი დაერქვას.

კიევი, ივნისის 25. სახალხო კომისარიატ საბჭოს თავმჯდომარემ რაკოვსკიმ საუბრის დროს გვაუწყა, რომ სამხრეთის ფრონტზე სამხედრო მდგომარეობა საშიშია. თეთრგვარდიელები, რომელიც ხარკოვთან გამოჩნდნენ, ჩვენმა ჯარმა განდევნა, მაგრამ დენიკინის ჯარი, როგორც ქსელი ისეა მოდებული. მართალია, საკმარისია ერთი დიდი შეტევა რომ თვით კავკასიის მთებამდე გადავდენოთ. ჩვენ ტაგანროგიდან 29 ვერსით და ნოვოჩერკასიდან 90 ვერსზე ვიყავით, ეხლა, როდესაც საბჭოთა რუსეთმა კოლჩაკი დაამარცხა და უფა აიღო და დღეს თუ არა ხვალ პერმს აიღებს მას შეუძლია დაგვეხმაროს ჩვენ, მაგრამ დენიკინის განდევნა საკმარისი არ არის ის საბოლოოდ უნდა დამარცხდეს, რომ მომავალში აღარ განმეორდეს ასეთი შემოტევა. ამიტომ ჩვენი ლოზუნგია „ყველას შეიარაღება“ ამ ლოზუნგის ცხოვრებაში გასატარებლად ყოველგვარი ზომები იქნება მიღებული ყველა უსაქმო დეზერტირი უნდა დაიხვრიტოს.

კიევი, ივნისის 25. ლობვიცში საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეებმა და ღარიბთა კომიტეტმა ყრილობაზე მიიღეს რეზოლიუცია, სადაც ნათქვამია: დღევანდელი სოციალურ რევოლიუციის ხანაში გლეხები ერთად უნდა შეკავშირდნენ დაეყრდნოს ერთ წითელ კედელს, რომელიც კონტრევოლიუციას დაამარცხებს. ყრილობამ დაადგინა პეტროგრადში წითელი ჯვრისთვის პური და ხორცი გაგზავნოს. ის სოფლები, რომლებიც პურს არ მოაგროვებენ, ფართალს არ მისცემენ. პოლტავიდან მუშათა და გლეხთა მოხალისეთა რაზმი გაეგზავნა თეთრგვარდიელები გლეხებს პურს და მანქანებს ართმევენ და დონზე მიაქვთ. მოსული ცნობებით პეტლიურას ფინანსიური მდგომარეობა უნუგეშოა. პეტლიურას მომხრეებმა თავის საკუთარი ქალალდის ფული გამოსცა. ამ ფულის მიღებაზე უარი განაცხადეს. პეტლიურას ბრძანებით ქუჩებში რაზმები გამოდიან, აჩერებენ გამვლელებს სჩხრეკენ ართმევენ ავსტრიულ ფულს და სამაგიეროდ პეტლიურას ქალალდს აძლევენ.

ზმრმანული პრესა

მთავრობის უნდობლობის გამოცხადება.

მთავრობის ნდობის გამოცხადების საკითხის განხილვის დროს 23 ხმა მთავრობას დაუჭირა მხარი, 89-მა წინააღმდეგ მისცა ხმა, 69 დემოკრატმა თავი შეიკავა.

4 საათით წინ ხელის მოწერანდე.

ორშაბათს, ნაშუადღევს ეროვნულ ყრილობის სხდომაზე, როდესაც მთავრობას უკვე მისცეს საბოლოო დასტური საზავო ხელშეკრულების მოწერაზე, მინისტრ-პრეზიდენტმა ბაუერმა ყრილობას შემდეგი დეკლარაციით მიმართა: „გერმანიის მთავრობამ დამავალა განვაცხადო შემდეგი: ეროვნულმა ყრილობამ გუშინდელ სხდომაზე მიიღო დეკლარაცია, რომელიც არკვევს საზავო ხელშეკრულებისა ამი მთავრობის დამოუკიდებლობას. დასტურის შემდეგ გუშინ ჩვენ ვერსალში გაუგზავნეთ ნოტა, რომელიც ცხად ჰყოფს ჩვენ დამოკიდებულებას შემდეგი პირობებით: გერმანიის რესპუბლიკის მთავრობას სურს ხელი მოაწეროს საზავო ხელშეკრულებას, მაგრამ იმ პირობით, რომ გერმანიის ხალხს ბრალი არ უდევს ომის დაწყებაში და უარს ამბობს მიიღოს თავის თავზე ის ვალდებულებანი, რომელიც გამომდინარეობს მუხლებიდან: 227-დან 230-მდე. ჩვენ შემდეგი პასუხი მივიღეთ: (კითხულობს იმ ნოტას, რომელიც უკვე გამოქვეყნებულია). ამან სულ უკანასკნელ ხანს ძირიანათ შესცვალა გარემოება და ჩვენს წინაშე ეხლა სდგას შეუბრალებელი და საშიში საკითხი: უარვყოთ თუ უცვლელათ მივიღოთ ხელშეკრულება? გერმანიის მთავრობამ გუშინ წინადადება მოგვცა დაგედგინათ, რომ პირობით მოვაწეროთ ხელი ზავს და უმრავლესობის თანხმობაც მივიღეთ. მთავრობა მოვალეთ სთვლიდა თავის-თავის უკიდურესი ღონისძიება ეხმარა უკანასკნელ წამს დაეცვა კაცთმოყვარეობის პრინციპები, რომლებისთვისაც მოკავშირენი იბრძოდნენ მათი პატივით. თქვენი უმრავლესობა დათანხმდა გერმანიის ტერიტორიის ჩამოშორებაზე ეკონომიურ და ფინანსიურ მონობაზე, რომელიც შეუძლებელს ხდის ჩვენი ხალხის მუშაობის, მის სასარგებლოდვე გამოყენებას. მოკავშირენი უარს ამბობენ რაიმე დათმობაზე, ისინი დაჟინებით ცდილობენ გვაიძულონ, რომ ვაღვიაროთ ჩვენი დანაშაული ომის დაწყებაში და ჩვენი მოქალაქენი გავცეთ. არ გამართლდა ჩვენი იმედი, რომ მოკავშირენი პატივს არ აგვყრიდნენ. ეხლა მთელმა ქვეყანამ უნდა დაინახოს რომ დამარცხებულ ხალხს ისე იმონებენ ძალით ფიზიკურად და ზნეობრივად, როგორც არასდროს არც ერთი ხალხი არ მოქცეულა ქვეყნიერებაზე. ეხლა საჭირო არ არის არავითარი პროტესტები. არავითარი აღშფოთებული ამოძახილი. ეს მხოლოდ დაასუსტებს იმ შთაბეჭდილებას, რომელიც მიიღო მთელმა ქვეყანამ, რომელიც ფარულ თუ აშკარა შიშით მოელის ძალადობის ამ აქტს.

ეს არის ის წინადადება, რომლის მიღებასაც მოგიწოდებთ კაბინეტის სახელით. მე აღარა მსურს რამე მივუმატო ამას. მდგომარეობა ისეთივეა, როგორც გუშინ მხოლოდ 4 სათით დავართ დაშორებული მტრული მოქმედების განახლებისაგან. ჩვენ დამცველი არა გვყავს. მაგრამ ღირსება კი გვაქვს. იმედი მაქვს, რომ მთავრობას დაავალებთ საზავო ხელშეკრულების მოწერას.

მკითხველთან საუბარი

(ჰიგიენური ბუსაფი).

კაცობრიობის ისტორიაში ერთი მოვლენა არის აღსანიშნავი. ყოველთვის უმცირესობა მონად აქცევდება უმრავლესობას და სტანჯავდა მას. უკანასკნელი კი მოთმინებით იტანდა ამ მონობის უღელს და იშვიათად თუ მ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ინდომებდა ამ ულელის მოცილებას, მაგრამ უმრავლესობის შეგნება ესოდენ მცირე იყო, შემაერთებელი კავშირი ისე სუსტი იყო, რომ ყოველთვის მარცხდებოდა. მოვიგონოთ ბერძნების ისტორიაში ილოტების აჯანყება, რომში ტიბერიუს და კაიო გრაკხების თავდადებული მოღვაწეობა უმრავლესობის სასარგებლოდ, მაგრამ ამ მოქმედების უშედეგოთ ჩატარება. დღეს კი სხვა სიომ დაჰბერა. თუმც კაცობრიობამ ეგეთი არა სასურველი გაკვეთილები მიიღო განათლებამ უფრო აუხილა თვალი ყველას, მრეწველობამ დაჰბადა ფარებელი არმია მუშათა, რომელიც მედგრათ შეუდგა თავისი სვეტიდის მოწყობას და მოწესრიგებას, მაგრამ ამ ათიოდე წლის წინათ მაინც ძნელი წარმოსადგენი იყო, თუ შესაძლებელი გახდებოდა ძველი წესწყობილების დანგრევა. მსოფლიო ომმა კი ცხადყო, რომ უმრავლესობას, თუ კი იგი შეიგნებს და მოინდომებს, ყოველთვის შეუძლია ძალმომრეობას თავი დაახწიოს და შექმნას სულ ახალი ხანა ცხოვრებისა, სადაც მჩაგვრელს ადგილი არ ექნება. ჩვენ დარწმუნებული უნდა ვიყვეთ, რომ დღევანდელი ომი მართლა დასაწყისია ახალი ცხოვრების, რომელიც საოცნებო სოციალიზმს უფრო თვალსაჩინოთ და ხელმისაწდომათ დაგვანახვებს, თუმც დიდი უბედურება, მრავალი ადამიანების აწოოკება მოჰყვა გერმანიისაგან დაწყებულს ომს, მაგრამ გერმანიას ბოლოს და ბოლოს სამსახურათ ჩაეთვლება ის დიდი შედეგები, რომელნიც მოჰყვება ამ ომს, ერების განთავისუფლება, ხალხის ხელში ძალა უფლების ჯადასვლა და ამ გვარად იმ სულთამხუთავი იმპერიალიზმის გათელვა, რომელიც მაჯლაჯუნასავით აწვა დღემდის ერებს და სცლიდა მათ სისხლისაგან. აკი პირველათ გერმანიიდან მოგვესმა ჩვენ პროლეტარნო ყველა ქვეყნისა შეერთდით. ეს გულს გამგმირავი ძახილი მით უფრო იყო საპირო, რომ რაღაც საბედისწეროთ ადამიანის გაჩენიდან სულ რაღაც ერთი მუჭა უმცირესობა უმრავლესობას თავის ქვეფეზე ატარებდა და მისი ხელით და ოფლით თვისი მატერიალური ბედნიერებას ქმნიდა. და მაინც და მაინც ნუ გაგვიკვირდებათ, თუ დღეს ულელ ახდილმა მონამ, გონება დაჰკარგა და ბევრი უსამართლობაც ჩაიდინა. ნუ გაგვიკვირდებათ თუ ზოგან დაჩაგრულმა ყველას ხაზი დაუსვა გაავლო და ყველას გათანასწორება მოისურვა ერთი შეიქმნა ვექილი, ექიმი, ლიტერატორი, მხატვარი და უბრალო მეშო. მიწა წყალიც თანაბრათ გაიყვეს და ამით დაიმედდენ, რომ ყოველის მხრივ მოხდა გათანასწორება მაგრამ ორს ერთი რამ, რომლის თანაბრათ განაწილება ყოველად შეუძლებელია, შეიძლება იმის რაოდენიმეთ გაჰაჯერება, მხოლოდ ნების ყოფით, სიყვარულით. ეს გახლავთ ადამიანის ჭკუა და გონება, რომელიც, როგორც ოქრის მადანი, დედამიწის გულში ყოველგან არ მოიპოვება და ეს გარემოება ცოტა ფას კი არ სდებს მას, თუმც მისი ბრჭყვიალა ფერიც საკმარისად მოძებნილია. ადამიანის ჭკუა და გონება ძნელი გასაყოფია და ამ მხრით ადამიანების გათანასწორება ყოველად შეუძლებელია. ერთი ჩვენში საკმარისად ცნობილი ვექილი ამას წინად ასე მეუბნებოდა: ისე გაბრწყინდენ დიპლომიანებიო, რომ მაღალი სწავლის მიღებს და ინტელიგენტებს ფასი ეკარგებაო. ამას რომ მეუბნებოდა, თითქოს ნაღვლიანობაც ეტყობოდა. ალბათ ეს იყო მიზეზი, რომ მეც დამეტყო ნაღვლიანობა. ცოტა ხნით კაცობრიობა წარმომიდგა მე ერთფეროვნათ, დიპლომებით შემკობილი, ერთნაირი მოაზროვნე. მაშინვე ჩემს გონებაში დაიწყენ ქროლვა ანგელოზებმა, რომელნიც წმინდა მამების წარმოდგენით ერთი სულის, ერთი სხეულის არიან და ამის გამო საკმარისად მოსაწყენი. ამის გამო ნაღვლიანობამ დროებით უფრო მეტი ადგილი დაიკავა ჩემს გონებაში. თუ ყველანი ერთის აზრისანი იქმნებიან, ერთი ჭკუის მატარებელნი, მაშინ ადამიანების სხვა და სხვაობაც არ იქნებოდა, მაშინ აღარ გიეყოლებოდენ სხვადასხვა პარტიები და ამგვარათ ისევ ძველებურათ საღაოს ძილი გადგომეფიფდებოდა. მაგრამ, მკითხველო, თუ ეს მაინც და მაინც სასურველი არ ყოფილა, არც შესაძლებელია. ბისიოლოგიის კანონი—მემკვიდრეობა—ჩვენ ბელი არ არის და აი უპირველესი მიზეზი, რომ ბუნება ჭკუა გონებას ისე უხვათ, ან ძუნწათ არიგებს, რომ პირდაპირ გასაკვირველია, მოიგონეთ თუ ვინმე დიდებული პოეტი, დიდებული მხატვარი, დიდებული მეცნიერი გეგულებათ და აბა თუ მოძებნით მათი შთამომავლობაში ვისმეს დიდებულს. მოიგონეთ შოთა რუსთაველი, შექსპირი. სერვანტესი, გეტე, გეინე, შილერი, დარვინი. დარვინის შვილმა შესძალო მხოლოდ მამის წერილობის გამოცემა ანდა დედმამის

ტრფოგა ნამეგული

(ისტორიული რომანი)

და მდაბლად დახარა თავი გულხელდაკრეფილმა. დედოფალი სდუმდა ერთს ხანს, ქარვას ითვლიდა კრიალოსნის ძაფზედ. გრძნობდა, რომ მარიამი თითონ ვერ მოვიდოდა ამისთანა დასკვნამდის, მის ზურგთ უკან სხვის ხელი უნდა ყოფილიყო მამოქმედებელი; კიდეც მიიტანა გუმანი ნამდვილი მომქმედზედ, როცა დედაკაცმა სახლთუხუცესი ახსენა. მხოლოდ ჰსურდა გარეკვა. რა ჰაზრი ახელმძღვანელებდა აქ იმ გამოცდილ კარისკაცს, ბოლოს შეაყენა თვალთახედვის ისარი მორჩილად მდგარ დედაბერზედ და უბრძანა:

— კარგი! მაგრამ არ დაგინანება, ამდენს ხან შენგან ნაამბარი საქმე სხვას ჩაეგდო ხელში? მოგეწყინება სასახლის გარეგ, დაჭირდები

— არა, მოწყალეო დედოფალო, არა! მთლად ნუ განმრისხავ. ნურც მომაკლებ შენი ნათელი თვალების მზერას! დავილუპები, ჩავეკნები უმზეოდ, ჩამოშავდება დანარჩენი დროცხოვრებისა.

— მაშ?!

— მეთვალყურობა მაინც მევე მიბრძანე! ახალი მხევალი აასრულებს პირდაპირ სამუშაოს, მე მაინც თვალს ვადევნებ: შეზრდილი ვარ განძეულობაზედ, თითქო შეხორცებული.

დედოფალი ისევ სდუმდა ჩაფიქრებული, ხოლო მხევალს უფრო მეტად დაეზარა თავი ძირს. ეხლა უფრო დარწმუნდა გურანდუხტი, რომ ამ დედაკაცის მუდარა შემთხვევითი არ იყო, მის წარბთა წამიერი შერყმა გამოწვეული.

გისრულებ სათხოვარს; სასახლეში მოსუცებულს სასახლივე გფარავდეს ბოლომდის!

— გმადლობ, ყოველად მოწყალეო! მიუგო დედაკაცმა და მიწამდის დახარა თავი.

— მერმე ვინ არის ისეთი სანდო და ფაქიზი ადამიანი, რომ ჩავაბარო ესეთი საფრთხილო საქმე და სათუთი

განძეულობა? შეეკითხა დედოფალი.

და თვალი ღარ მოაშორა მოხოვნელს.

— არ ვიცი! ვერას გაებედავ მოგახსენო. მხოლოდ ვიტყვი, ბედნიერი იქნება ის, ვინც შემოიფარება თქვენს საფარველსა

სდუმდა დედოფალი. თვალს არ აშორებდა მთხოვნელის სახის მოძრაობას. ფერი მისდ-მოსდიოდა; ოდნავმა თრთოლამ აიტანა იგი. მჰხვდა, რომ სხვა გზა აღარა ჰქონდა, უნდა წარმოეთქვა იმ ქალის სახელი, რომელიც უნდა შასულიყო სასახლეში მის სანაცვალოდ. შეიგნო ეს და შეძრწუნდა ფრიად; შიში სიკვდილისა მოუხდა მას; ზაფრანა გადაედო ანოიჭებულ სახეზედ. სახლთუხუცესის წინაშე მარიამი დიდ უარზედ იდგა დაესახელებინა დედოფალთან ის ქალი, წელან მას მტკიცედ ჰქონდა ეს ვალდებულებული.

— დეე თითონ კარისკაცმა მოახსენოს ეს და თითონვე იტვირთოს პასუხისმგებლობა ყველაფერში, ფიქრობდა დედაბერი.

ეხლა კი ნახა, ხაფანგში მოჰყვა და სხვა გზა აღარა ჰქონდა, უნდა ეხსენებინა იგი: იცოდა, მბრძანებელის ამ სიყუჩეს ანაზდეულ ღელვა მოჰყვებოდა, მძლავრი შეიძლებოდა. ცხენის ძუაზე აებათ კადნიერი და დაეჩქარებინა.

— მაპატიე კადნიერება, რომ ვბედავ რჩევის მოცემას: ამ ჩემს ხელობაში სწორედ შუქია გამოდგება პაატას ქვრივი. სუფთა, მარჯვე, მოლტვით მოქნილი, ზრდილობიანი,

ამ სახელის გაგონებაზედ დედოფალს ტუჩის ქიმი ოდნავ გაეპო, აუთრთოლდა, გესლიან ღიმილად გაეზიდა. ეს ღიმილის მზგავსი მოძრაობა ემხამის ნამმა გამოიწვია მასში. მაინც შეებრძოლა თავის თავს და დინჯად უბრძანა.

— კეთილი! შენ თითონ იცნობ იმ ქალს? ხომ მთლად პატრონანია და სანდო?

— მე მხოლოდ მაშინ ვავიცანი ის სწყალი, როცა ბატონმა აშოტმა წყალობა მოიღო მის ქმარზედ და აქ

გადმოასახლა ისინი. მას აქეთ ვადევნებ თვალს და ვერ ვიტყვი იმაზედ აუგს. მთლად სანდოდ და პატიოსნად მომაჩნია, მოახსენა მარიამმაგა დაწყვეტით.

და წელშიც კი გასწორდა: უკიდურესმა განსაცდელმა გამბედაობა ჩაუწვეთა მას გულში.

— იქნება სხვას ვისმეც მიაჩნია შუქია სასახლის ღირსად და მაგ საძნელო თანამდებობის შესაფერად?

— ესეც ფიქრობს, დედოფალო, თითონ სახლთუხუცესი.

ამის გაგონებაზედ ბოროტმა ღიმილმა უფრო მეტად გაუპო მას ტუჩების ქიმი და შორს გაუზიდა შხამიანი ღიმილად. გესლის წვეთი მის თვალთაც დასწვდა ფამწამდაშვებულთ. ანიმნა დედაკაცს მოჰშორებოდა, გაცლოდა.

35

მსახური რომ ვასცდა მოფარდაგებულს, განრისხებული დედოფალი წამოიჭრა ზეზე და მძლავრად დაანარცხა კრიალოსანი. კაკლის ტოლა ქარვის თვლები დაიმსხვრა დრუ გილის იატაკზედ, შეიმუსრა.

— მაშ ესე?! მე ქალი არა ვყოფილვარ და ეს მანდილი არა მხურვია თავზედ, თუ შენივე კბილით არ დაგაგლეჯინე შენივ ხორცები, დიდ ბატონო! ჯოჯოხეთის ცრემლით აგიტირებ მაგ შენს მეძავს. როგორ?! ჰბედავ სასახლეში შემოიყვანო კახპა დიაცი, ჩემს გვერდზე ამყოფო იგი შენ სასიამოდ?! სარკინოზია სჯული მიგიღია, მეორე ცოლი მოგყავს ურცხვად, საჯაროდ. არ შ გრჩების! არც კაცი გაპატიებს ამ ამაკრა ცოდვას, არც ღმერთი შეგინდობს.

ცნობის მოყვარე ადამიანი იყო გურანდუხტ, დაკვირვებული და მაშინვე ეჭვი შეიტანა თვის ქმრის ქცევაზედ, როდესაც მან აღტაცებით უამბო, როგორი მანსპინძლობა ვაუწიეს პაატასას ომად მიმავალს და რა საჩუქრები მიუძღვნა მათ, როცა გამარჯვებულმა იმათ ოჯახში გამოიარა. ეჭვის სათავე დედოფლისათვის იმ გულგრილობაში იყო, რომელსაც

გიმნაზისტს არისტარტელზე მაღლა აყენებდა, მაგრამ ძლიერ კი ცდებოდა. მართლაც ჩვენ რომ ვარგებლოდეთ აზრთა მიმდევრობით, რომელსაც რამდენიმედ მემკვიდრეობასთან აქვს კავშირი, მაშინ პასალეკი მართალი ეფნებოდა. ნამდვილად კი ძლიერ ხშირად ჩვენი წინაპრებისაგან წამოყენებული იდეები არ შეიქმნენ ჩვენთვის მემკვიდრეობით გადმოცემული უფრო მისთვის, რომ სკოლაში და ოჯახში სწავლა-განათლება ცუდი ნიადაგზეა დაყენებული და თან უტილიტარული შეხედულებას მეტად შეუპყრია ჩვენი არსება.

დიდი ხანას გაუვლია, რაც ძველი მოაზროვნენი სარწმუნოების რეფორმატორები წყალს სთვლიდნენ სიწმინდის ემბლემათ და ჩვენ დღესაც ჰიგიენური თვალსაზრისით არ ვუყურებთ წყალს და საუბედუროდ, დღესაც არ ვსარგებლობთ წყლით საკმარისად და მეგნებულად. წმინდა წყალი ჩვენ ძლიერ გვიყვარს, ბაგრამ ამავე დროს ჩვენ ხშირად ვაბინძურებთ მას და ამგვარათ ვხდით მას სხვისთვის გამოუსადეგრად და მავნებლად იცან თავისი თავი, ამბობდა სოკრატი და ამით გვეუბნებოდა იგი რომ თავისი-თავის შეგნება უპირველესად არის მტკიცე საძირკველი ხალხთა შორის ნორმალური ურთიერთობისათვის. სხვებისათვის ნუ ჩაიდენ იმას, რაც შენ არ გინდა, სხვებმა რომ ჩაიდინონ შენ წინაშე, ასე ამბობდა უუპირველესი მორალისტი ქვეყანაზე იესო ქრისტე მართლაც ამ გვარი მცნებანი ზეციდან კი არ გაჩენილან, ისინი მტკიცედ არიან შეკავშირებულნი ყოველი ცოცხალი არსებასთან პირველად ინსტინქტიურად, მერმე გადაქცეულან გონებას გამოხატულებათ და შექმნილან საფუძვლათ საზოგადოების არსებობისა და მისი სოციალური დამოკიდებულებისა. მაგრამ ჩვენდა საუბედუროთ მორალი სხვა და სხვანაირათ ესმის ბევრს და ხშირად არამც თუ ზოგი პირი მთელი ერიც მოკლებულია მორალს და სწამს ის რაც მის ეგოისტურ სურვილებს აკმაყოფილებს და სხვას თუნდა კისერი მოუტეხნია. ამ გვარათ ზერელეთ და ან სრულებითაც არ შეგვიგნია, რაც კაცობრიობის საუკეთესო შვილებმა დიდი ხანია შეიგნეს და გადაძლეს ჩვენ, მაგრამ ჩვენ კი ვერ მივიღეთ წინაპრების ანდერძი მემკვიდრეობით. ამის მიზეზით უმთავრესად ის გარემოებაა, რომ ჩვენი სწავლა-განათლება დღემდის სრულებით არ იყო რი-

ვაჟკაცი იჩენდა ცოლისადმი, მეტადრე ბოლოს დროს, ბოლო ამ სსთავიდან წარმოქონილ ეჭვს ზრდიდა და აძლიერებდა თვით იმ ქალის სინორჩე თუ ის მშვენიერე, რომელიც დედოფალმა შენიშნა პირველსავე ნახვაზედ და რომლის უარყოფა არ შეეძლო მას ეხლაც. როცა ესე ბოროტად იყო მისი გრძნობა იმ ქალისაკენ მიმართულ-მიქცეული. როცა აშოტმა სასახლის გვერდზედ ახალი ბინა მისცა დაავადებულ პაატას და თვისი წყალობის კალთა ისე უხვად დაბერტყა იმ პატარა ოჯახს, დედოფალს ეჭვი უფრო გაუძლიერდა. ბოროტი შური უხვად აწვეთავდა გესლს მის გულს. ქალის დაქვრივების შემდეგ ვაჟკაცმა ხშირად იწყო შექურის სახლში მიმოსვლა და მით უფრო ადვილად, რომ ის სახლი გზაზედ იდგა, სასახლეში ამავალ შარას პირას. გურანდუხტმა გაიძლიერა იდუალი დარაჯობა და დარწმუნდა, მისი ეჭვი ძალიან ახლო იყო ჭეშმარიტებასთან, თვით ჭეშმარიტება იყო უცილებელი. მაინც სდუმდა, ბოლმას ხშირად გულში აგროვებდა, იტრიალებდა. თვითმოყვარეობა დედოფლისა, თავმოყვარება მანდილოსანისა ნებას არ აძლევდა გაემხილებინა ვისთვისმე თვისი დარდი, გადაეშალნა სხვისთვის თავის გულის იარა და შეურაცხად დაედვა თავისი კერა, მოეყივნებინა სხვისთვის თვალში თვისი გაფუფუნებულ-გალალებული ოჯახი.

— დროებითი გატაცებაა ეს გაუ მაძღარ და გუნებაცვალებად ვაჟკაცისა, რომელს მოსწყენია სანუკვარად თუ სათუთად შემზადებული სანოვაგე სადიდკაცო და უებილს ეტანება უბირად აღზავებულს. მოიწყენს, უარჰყოფს შეუფერებელ სურვილს და დაუბრუნდება თვის კერას უმწიკვლოს, უძღები თვის ოჯახს მშობელს. ჩვენ კი, ჩვენ მანდილოსნებმა, უნდა ვითმინოთ: ესეთია ჩვენი ხვედრი, დედოფლის ბედი თუ უბრალო ვინმე მოახლისა, ფიქრობდა გურანდუხტ.

ვახილ ბარნოვი.

(შემდეგი იქნება).

ობას 6 მაისს (ბ. ... ...